

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

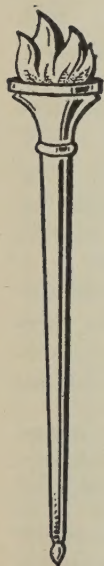
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Ε'
ΤΟΜΟΣ

THE ORTHODOX OBSERVER

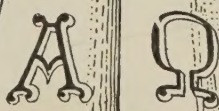
Α
ΡΙΘ
Μ 104

Μία ωραία άποψς της Κωνσταντινουπόλεως, με τόν 'Ιερόν Ναόν
της τοῦ Θεοῦ Σοφίας.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published semi-monthly by the Greek Archdiocese
Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. Astoria 8-1653

Yearly Subscriptions:

United States and Canada \$2.00—Foreign \$2.50
Ten Cents a Copy

Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post
Vol. V. No. 104. — May 1, 1939.
office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Ἐγκεκριμένα Σχολικὰ Βιβλία διὰ τὰ Ἑλληνόπαιδα τῆς Ἀμερικῆς

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Τεύχος Α'. — Ἐκδόσεις Δευτέρα, ἐπισημμένη με 24 νέας σελίδας διδακτικῆς ὕλης, καὶ 20 νέας πολυχρόμους εἰκόνας καὶ βελτιωμένη κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν χρησιμοποιούντων τοῦτο Διδασκάλων τῆς Ἀμερικῆς. Με γράμματα ἐκτάκτως μεγάλα εἰς τὰς 18 πρώτας σελίδας τοῦ βιβλίου. Εἶνε τὸ νεώτερον, τελειότερον, μεθοδικώτερον καὶ πλουσιώτερον Ἑλληνικὸν Ἀλφαβητάριον, ἐκπονηθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων παιδαγωγικῶν πορισμάτων, ἐπίτηδες χάριν τῶν Ἑλληνοπαίδων τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ πρώτη ἔκδοσις, πρὸ τριετίας σχεδὸν γενομένη, εἰσῆχθη ἤδη εἰς τὰ πλείστα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς. Ἡ δευτέρα ἔκδοσις, κατὰ πολὺ ἐπισημμένη καὶ βελτιωμένη, ἀποτελεῖται ἀπὸ 72 τὸ ὅλον σελίδας, με 60 καλλιτεχνικὰς πολυχρόμους εἰκόνας, ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσας διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου. Τιμᾶται στερεῶς πανόδετον 55 σέντς.

ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΟΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ. — ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, Μέρος Β'. — Δευτέρα Ἐκδόσις 1939 Ἐπισημμένη καὶ Βελτιωμένη. Εἶνε τὸ ἰδεώδες Ἀναγνωσμάριον διὰ τὰ παιδιά μας. Με γλῶσσαν καλῶς ὁμιλουμένην δημοτικὴν, πραγματεύεται τὴν καθημερινὴν ζωὴν δύο καλῶν Ἑλληνοπαίδων, ἀπὸ τῆς ὥρας πού ἐξυπνοῦν ἕως τὸ ἑσπέρας—στὸ σπῆτι, στὸ παιγνίδι, στὸ σχολεῖο, στὰς ἐορτάς. Τὸ βιβλίον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὁ δ ἡ γ ὁ δ ε σ υ μ π ε ρ ι φ ο ρ ᾶς διὰ κάθε παιδάκι τῆς Ἀμερικῆς. Κάθε μάθημα ἔχει καὶ ἓν βασικὸν διδάγμα. Ἀποτελεῖται ἀπὸ ἀπλούστατον κείμενον με ὥραία μεγάλα γράμματα, ὥραϊαν εἰκόνα ἐπίτηδες σχεδιασθεῖσαν, καὶ εἰκόλον ποιημάτων ἐπὶ τοῦ μαθήματος πρὸς ἀποστήθισιν. Ἡ νέα Ἐκδοσις ἔχει 82 μεγάλας σελίδας καὶ 42 πολυχρόμους εἰκόνας. Τιμᾶται πλουσίως πανόδετον 60 σέντς.

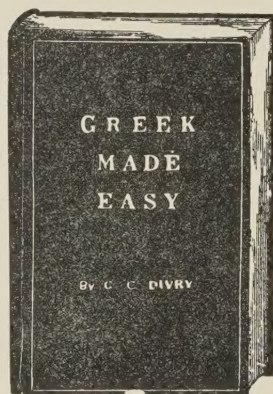
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). — ΓΕΡ. ΠΟΥΛΥΖΩ-ΙΔΟΥ, Βιβλίον Α'. — Νέα Ἐκδοσις 1937. Ἡ Ἑλλ. Μυθολογία ἐγράφη ὑπὸ τύπον Ἀναγνωστικοῦ διὰ παιδιὰ τῆς Β'. ἢ Γ'. Τάξεως. Εἶνε συντεταγμένη εἰς γλῶσσαν καλῶς ὁμιλουμένην, οὔτε ἀρχαῖζουσαν, οὔτε υπερδημοτικὴν—καὶ ἔχει ἐξαιρετικῶς μεγάλα ὥραϊα γράμματα πρὸς εὐκόλιαν τῶν μαθητῶν πού μόλις ἤρχισαν νὰ ἀναγινώσκουν. Τὸ ἀπλοῦν, λίαν διηγηματικὸν ὕφος του, τὰ ἐλκυστικὰ θέματα τὰ ὁποῖα πραγματεύεται, ὁ πλοῦτος τῆς ἐκδόσεως καὶ ἡ ἀφθονία τῶν καλλιτεχνικῶν εἰκόνων πού περιέχει, καθιστοῦσι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐξόχως ἀγαπητὸν εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν μικρῶν Τάξεων. Ἐπίσης περιέχει ἠθικὰ διδάγματα, καταλόγους ἀγνώστων λέξεων, ἔθνικα ποιήματα καὶ συγκεντρωμένας ἐρωτήσεις πρὸς εὐκόλιαν τοῦ διδάσκοντος. Ἐκδόσις πολυτελής, ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, με 60 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας. Τιμᾶται μόνον 40 σέντς.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΥΛΥΖΩ-ΙΔΟΥ, Βιβλίον Β'. — Νέα Ἐκδοσις 1937 τῶν Καταστημάτων DIVRY. Τὸ Ἀναγνωστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἔχει γραφῇ διὰ παιδιὰ τῆς Γ' ἢ Δ. Τάξεως. Με διηγηματικὸν ὕφος, γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ ρεύσαν—οὔτε ἀρχαῖζουσαν, οὔτε υπερδημοτικὴν—πραγματεύεται τὰ σπουδαιότερα θέματα τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, με τρόπον πού ὁ μαθητὴς νὰ μανθάνῃ με εὐχαρίστησιν καὶ νὰ ἀσθάνεται ὑπερφάνειαν, διότι ἀνήκει εἰς τὴν ἑνδοξὸν Ἑλληνικὴν φυλὴν. Εἰς τὸ τέλος τῶν κεφαλαίων ἔχει διδάγματα, ἔθνικα ποιήματα καὶ ἐρωτήσεις συγκεντρωμένας. Πολυτελής ἔκδοσις ἐπὶ ἀρίστου χάρτου, με 110 ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας καὶ χάρτας. Πανόδετος 45 σέντς.

ΕΛΛΗΝ. ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ καὶ ΕΛΛΗΝ. ΙΣΤΟΡΙΑ (Ἱστορικὸν Ἀναγνωστικόν). ΓΕΡ. ΠΟΥΛΥΖΩ-ΙΔΟΥ, Βιβλία Α' καὶ Β'. — Τὰ δύο βιβλία, «Ἑλληνικὴ Μυθολογία» καὶ «Ἀρχαία Ἑλληνικὴ Ἱστορία», δεδεμένα μαζὺ εἰς ἓνα κομψότατον τόμον, 160 σελίδες με πολλὰς ἀριστουργηματικὰς εἰκόνας, ποιήματα ἔθνικα, ἐρωτήσεις συγκεντρωτικὰς, κλπ. Πανόδετος 75 σέντς.

Ὅλα τὰ ἄνω βιβλία εἶνε ἐγκεκριμένα ὑπὸ τοῦ Ἀνωτ. Ἐκπ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Γράψατε εἰς τὰ Ἐκδοτ. Καταστήματα:

D. C. DIVRY, INC. 240 W. 23rd STREET
NEW YORK

GREEK MADE EASY

A SIMPLE UP-TO-DATE
MANUAL FOR SELF-
STUDY AND SCHOOL
INSTRUCTION.

Εἶνε ἡ μόνη ἀπλὴ καὶ συγχρονισμένη μέθοδος πρὸς ἐκμάθησιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης ὑπὸ Ἀγγλοφώνων, συνταχθεῖσα καὶ ἐκδοθεῖσα πρὸ ὀλίγων μηνῶν χάριν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων καὶ ἄλλων Φιλελλήνων, πού ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Εἶνε εὐκολωτάτη—ἀπλὴ, πρακτικὴ καὶ εὐμέθοδος. Προχωρεῖ ἀπὸ τὰς πλέον εὐκόλους καὶ χρησίμους λέξεις καὶ φράσεις εἰς τὰς δυσκολωτέρας καὶ ὀλιγώτερον συνήθεις. Διδάσκει τὰ στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς γραμματικῆς δι' ἀπλῶν λέξεων καὶ φράσεων. Ἐπίσης ἔχει τὴν ἀκριβῆ προφορὰν ἐκάστης Ἑλληνικῆς λέξεως δι' Ἀγγλικῶν χαρακτῆρων. Πᾶς τις δύναται νὰ μάθῃ Ἑλληνικὰ με τὴν ἀπλουστάτην αὐτὴν Μέθοδον—τὴν μοναδικὴν εἰς τὸν Κόσμον.

“GREEK MADE EASY” was written especially for the wives and children of Greek Americans wishing to learn Modern Greek, and for those who wish to teach this language. It is SIMPLE, PRACTICAL, METHODICAL—very EASY TO STUDY. Anyone can learn Greek with this unique Method. The pronunciation of Greek words is given in their English equivalents. The elements of Greek grammar are taught by simple words and phrases. The English meaning is given alongside every Greek word and sentence. The student begins from the most useful words and phrases of every day conversation and gradually advances to the harder and less useful elements of speech and grammar. Indeed, he begins to speak Greek from the very first lesson. — Price \$1.50.

Τιμὰς \$1.50. Ζητήσατέ τὴν ἀπὸ τὰ διδωλοπωλεῖα με τὸ ὄνομα «GREEK MADE EASY», καὶ μὴ δέχεσθε εἰς ἀντικατάστασιν βιβλία ἀνατάλληλα. Γράψατε εἰς τοὺς ἐκδότας:

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Ε'. 'Αριθ. 104.

Διευθυντής 'Αρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΑΗΣ

1 ΜΑΪΟΥ 1939

Ο ΕΠΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΟΥΔΕΙΣ δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ἡ ἀνθρωπότης διανύει σήμερον, μὲ τὰς διαφόρους ἀλληλοσυγκρουόμενας εἰδήσεις, μίαν ἀπὸ τὰς πλέον ἴσως δυσκολωτέρας ἐποχάς της. Εὐρίσκεται ὁμολογουμένως εἰς ἐξαιρετικῶς χαλεπὰς στιγμὰς συγχύσεως καὶ ψυχικῆς ταραχῆς.

Διάφορα ἀλλεπάλληλα προξικοπηματικά γεγρονότα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ ἐντεῦθεν, ἔχουν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν συνταράξει τὰ νῦρα τῶν ἀνθρώπων ἀκόμη καὶ τῶν ψυχραιμοτέρων, ὥστε νὰ ἐφαρμόξῃ πλήρως ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ:—«Καὶ φεύξεσθε οὐδενὸς διώκοντος».

Κατόπιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐκτυλιχθέντων γνωστῶν λυπηρῶν γεγονότων καὶ δὴ καὶ μάλιστα ἐν μέσais 'Αγιοτάταις 'Ημέραις τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐν 'Ημέρᾳ Μεγάλῃς Παρασκευῆς, κατόπιν τῆς σκληρᾶς ἡδὴ κατανοήσεως ὅτι εἶναι τόσον περιπελεγμένοι οἱ διεθνεῖς ὅροι ὥστε αἱ συνθήκαι τῶν 'Εθνῶν καὶ τῶν λαῶν νὰ μὴ ἔχουν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀξίαν καὶ βάσιν, πασιφανέστατα πλέον καταδεικνύεται ὅτι οἱ ἰσχυρότεροι δὲν ἐρυθριοῦν ἐξ αἰσχύνης θέλοντες νὰ γίνουν κύριοι τῶν δικαίων τῶν ἀσθενεστέρων λαῶν ἐπὶ πλήρει παραγνωρίσει καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων νόμων.

Ποῖος πόλεμος τοῦ παρελθόντος θὰ συγκριθῇ μὲ τὴν βιαιότητα τοῦ ἐπαπειλουμένου πολέμου ὁ ὁποῖος δὲν θὰ ἤρκετο νὰ πλήττῃ τὸν ἐχθρὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ἀλλὰ θὰ μετέφερε τὴν πάλιν εἰς τὰ ὑποχθόνια, εἰς τὰ αἰθέρια καὶ εἰς τὰ ἐνάλια στρώματα ἐξαπολύων τὰς φρικαλεότητας πανταχοῦ; Ποῖος ἐκ τῶν πολέμων τοῦ μακρὰν ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐγγύς παρελθόντος θὰ τολμήσῃ νὰ ἐξισωθῇ πρὸς τὸν πόλεμον τοῦτον εἰς τὸν ὁποῖον θὰ βασιλεύουν ἡ ἀγριότης καὶ τὸ πάθος;

'Απέναντι δὲ ὅλων αὐτῶν τῶν σημερινῶν ἀτασθαλιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπότοκοι τῆς ἐσωτερικῆς, τῆς ψυχικῆς καταστάσεως συμπάσης τῆς ἀνθρωπότητος, προῖον πολλοῦ χρόνου, εὐλόγως διερωτᾶται

τις ποίαν στάσιν, ποῖα προληπτικά μέτρα κρατεῖ ὁ Θεῖος ἐκεῖνος Θεσμός, ὁ Ὅποιος σκοπὸν ἔχει νὰ ὀδηγῇ τὰ ποίμνια εἰς «νομὰς σωτηρίους»;

Καὶ ὅμως ἀποστολὴ καὶ ἔργον τῆς 'Εκκλησίας εἶνε νὰ ἐμφυτεύσῃ εἰς τοὺς λαοὺς τῆς γῆς τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν πλησίον, νὰ διδάξῃ αὐτοὺς νὰ μὴ κάμνουν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἤθελον ἄλλοι νὰ κάμνουν πρὸς αὐτούς, νὰ συγχωροῦν τοὺς ἐχθροὺς τῶν καὶ ν' ἀποφεύγουν πᾶσαν κακίαν διὰ τὰ «γίνονιν ἅγιοι καὶ ἐνωθοῦν μετὰ τοῦ Θεοῦ.»

Ἐν τούτοις ἐνῷ συμφώνως πρὸς τὴν ἔννοιαν ταύτην θὰ ἀνέμενέ τις τὸ Βατικανὸν τοῦλάχιστον, τὸ ὁποῖον δὲν εὐρίσκεται ὑφ' ἄς δυσκόλους περιστάσεις εὐρίσκεται ἡ κατὰ 'Ανατολὰς 'Αγιοτάτη Μήτηρ 'Εκκλησία μας, ἀλλὰ καὶ τὰ μέσα καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἔχει, νὰ ὑψώσῃ URBI ET ORBI πελωρίαν τὴν φωνὴν τῆς διαμαρτυρίας διὰ τὰ ἐπισυμβαίνοντα ἀπὸ τινος ἄτοπα καὶ νὰ καλέσῃ τοὺς «δοκοῦντας ἄρχειν τῶν ἐθνῶν» ὅπως σωφρονήσουν καὶ συνέλθουν διὰ νὰ μὴ ἐξαπολυθοῦν αἱ φρικαλεότητες τοῦ Μολὸχ εἰς σύμπασαν τὴν ὑφήλιον, ἀπεναντίας βλέπομεν νὰ κλείῃ τοῦτο τὸ ὄμμα καὶ νὰ σκέπτεται μόνον περὶ προαγωγῶν Καρδινάλιων διὰ νὰ μὴ ὑπάρχουν κενὰ εἰς τὰ μέλη τῆς Κονκλάβας.

Καί, ἐν μέσῳ εἰκοστῷ αἰῶνι ὅτε ὑποτίθεται ὅτι «ἐπλήσθη ἡ σύμπασα τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ», συνέβη ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἔπρεπεν, ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας, νὰ κάμῃ ἡ 'Εκκλησία, νὰ γίνηται ἐκ μέρους Πολιτικοῦ Ἀρχοντος, τοῦ εὐσεβοῦς Προέδρου τῆς Μεγάλῃς ταύτης καὶ εἰρηνικῆς χώρας, ὁ ὁποῖος ἀρθεῖς ὑπεράνω προσωπικῶν συμφερόντων καὶ προβλέπων τὰ τρομερὰ ἀποτελέσματα μιᾶς λυσσώδους παγκοσμίου συγκρούσεως, εἶχε τὴν δύναμιν καὶ τὸ σθένος νὰ καλῇ κατ' ἐπανάληψιν τοὺς Μεγάλους τῆς γῆς διὰ νὰ συνέλθουν ἔστω καὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν.

Δὲν ὑψώθη ἔστω καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἡ φωνὴ τῆς 'Εκκλησίας ἡ ὁποία μὲ τὸ κύρος της νὰ τονίσῃ πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις:—«ἀκούσατε καὶ σύνετε, μάθετε δικασταὶ περάτων γῆς· ὅτι ἐδόθη

ΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΟΠΑΡΙΑ

Ἐφραϊότατον θέαμα εἶνε νὰ βλέπῃ κανεὶς τὴν Ἑλληνικὴν μας Νεολαίαν, τὰ κορίτσια καὶ τοὺς νέους μας, νὰ λατρεύουν τὸν Θεὸν τῶν πατέρων των, νὰ προσεύχονται, νὰ ψάλλουν καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸν Σωτῆρα Χριστόν, τὸν Βασιλέα τῶν βασιλέων.

Τὸ νὰ βλέπῃ τοὺς νέους καὶ τὰς νεάνιδας νὰ γονατίζουν αὐθορμήτως στὴν Ἐκκλησίαν, μπροστὰ εἰς τὸν Ἑσταυρωμένον καὶ μὲ θαθεῖα εὐλάβεια, φόβον Θεοῦ καὶ ὀλόθερμον πίστιν, νὰ ὑψώνουν τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν των στὸ Μάτι, ποὺ βλέπει αἰώνια ἀπὸ πάνω μας, στὸν Οὐράνιον Πατέρα, εἶνε τὸ πιὸ παρήγορο καὶ συγκινητικὸ θέαμα, γιὰ μᾶς τοὺς

παρὰ τοῦ Κυρίου ἡ κράτησις ὑμῶν καὶ ἡ δυναστεία παρὰ Ὑψίστου». Δὲν ἐγένετο ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἰκότως ἀνεμένετο. Τὸ Βατικανὸν ἐσίγησε καὶ σιγᾷ, ἀρκεσθὲν μόνον εἰς ἓνα τυπικὸν λόγον.

Ἡ Ἐκκλησία ἂν δὲν τυγχάνῃ τῆς δεούσης προσοχῆς ἐκ μέρους τῶν Μεγάλων καὶ Κραταίων τῆς γῆς, τῶν ἀνθρώπων τῆς ἡμέρας, δύναται ἐν τούτοις νὰ ἐξασκῇ ἐπὶ τῶν λαῶν εὐεργετικὴν μόνον ἐπιρροήν. Δὲν περιορίζεται οὔτε «ἐν τόπῳ οὔτε ἐν χρόνῳ» κατὰ τὴν ἐπιγραμματικὴν ἐκφρασίαν τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἀλλὰ προωρίσθη διὰ πάντας τοὺς λαοὺς καὶ διὰ πάντα τὰ ἔθνη ἐπὶ τῆς γῆς (Ματθ. 28, 19), ἔχουσα τέμα τὸ νὰ καταστήσῃ τὸν ἀνθρώπον ἄξιον τῆς «κληρονομίας τοῦ μέλλοντος αἰωνίου βίου».

Πῶς ὅμως ὁ ἄνθρωπος, ἀναπτύσσων τὰ ἀγριότερα τῶν παθῶν διὰ τοῦ μίσους καὶ τῶν πολέμων, πολέμων οἰκονομικῶν, πολέμων πολιτικῶν, πολέμων ἰδεῶν, πολέμων προσωπικῶν, πολέμων στρατιωτικῶν, ἀλληλοσκοτωνόμενος χάριν ὀλίγων σπιθαμῶν γῆς καὶ μερικῶν ἀποικιῶν, θὰ δυνήτῃ νὰ ἐμφανισθῇ πρὸς τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ δώσῃ λόγον τῶν ἐπὶ γῆς πράξεών του;

Ἄλλ' ἂς μὴ ἀπατόμεθα. Ἡ μεγαλυτέρα εὐθύνη θὰ βαρύνῃ ὅλους μας, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν δὲν ἀνακοπῇ ὁ ἡσυχαστικὸς ἀγὼν καὶ ἐξαπολυτῇ ἡ ἀπὸ τινος ἐπαπειλουμένη σύγκρουσις.

Ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε δύναται νὰ παύσῃ νυχθημερὸν καταγγέλλουσα καὶ μάλιστα τοὺς ἀδίκους πολέμους, ἐνῷ ὑπάρχει ὁ εἰρηνικὸς τρόπος τῆς λύσεως τῶν διαφορῶν. Καὶ διὰ τῶν πνευματικῶν της ὅπλων ἡ Ἐκκλησία δύναται ἀποφασιστικῶς καὶ γενναίως νὰ στρατεύηται ἐν τῇ θεβαίᾳ πεποιθήσει ὅτι τάχιον ἢ βράδιον ἡ τελικὴ νίκη θὰ εἶνε ὑπὲρ αὐτῆς.

Ὡς πνευματικὴ καὶ ἀνεξάρτητος δύναμις δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ κρατῇ τὴν ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένην θέσιν μέχρις ὅτου κατισχύσῃ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ. Διότι «κυριεύει ὁ Ὑψιστος τῆς βασιλείας τῶν ἀνθρώπων. (Δαν. Ε, 21).

μεγάλους, ποὺ μᾶς κάνει πολὺ αἰσιδοῦς διὰ τὸ μέλλον τοῦ Ἑλληνισμοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Τὴν Ἀγίαν Ἑβδομάδα τῶν παθῶν τοῦ Κυρίου καὶ τὴν Ἀνάστασιν χιλιάδες νέοι ἤλθον εἰς τοὺς ναοὺς μας. Πολλοὶ ἐκοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Πολλοὶ ὀλίγοι ὁμως ἐξωμολογήθησαν.

Καὶ γιὰ νὰ λέμε τὴν ἀλήθεια, λίγοι ἤλθον μὲ ἐπίγνωσιν τί κάμνουν, μὲ συνείδηση τί εἶνε αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ καὶ τί εἶνε ἡ Θεία Μετάληψις.

Καὶ ἐδῶ ἐφθάσαμε στὸ οὐσιωδέστατο ζήτημα:

Νοιώθουν τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ τὰ παιδιὰ μας; Ἡ ἔτσι μηχανικῶς ψάλλουν, μηχανικῶς προσεύχονται καὶ ὅλως μηχανικῶς ἐκτελοῦν τὰ θρησκευτικὰ των ἐν γένει καθήκοντα οἱ νέοι μας, ἀγόρια καὶ κορίτσια; Καὶ τί πρέπει νὰ κάμωμε διὰ νὰ διορθωθῇ αὐτὸ τὸ τρομερὸ κακὸ τοῦ μηχανισμοῦ, ποὺ μοιάζει καὶ εἶνε βαττολογία, ὅπως λέγει ὁ Σωτὴρ ἡμῶν;

Καλὰ εἶνε πὰ ν' ἀρχίσουμε μιὰ δημιουργικὴ κριτικὴ. Ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δηλονότι νὰ κρίνωμε καὶ νὰ διορθώσωμε τοὺς ἑαυτοὺς μας καὶ τὴν νεολαίαν μας. Μεγάλῃ μελέτῃ καὶ πολλῇ προσοχῇ θέλει αὐτὸ τὸ ζήτημα: «ἂν προσεύχονται καὶ ἂν θρησκεύουν ἀληθινὰ παιδιά μας μικρὰ καὶ μεγάλα.»

Καὶ αὐτὰ μὲν ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως. Εἰδικῶς ὅμως διὰ τοὺς ὕμνους καὶ τὰ τροπάρια τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Μεγάλῃς Ἑβδομάδος, ποὺ τὰ ἀκούουν τὰ παιδιὰ μας, ἐπιθυμῶ νὰ σημειώσω τὰ ἑξῆς: Πρέπει νὰ ἀρχίσουμε ξεχωριστὰ μαθήματα καὶ διαλέξεις διὰ νὰ κάνουμε τὰ παιδιὰ νὰ αἰσθάνωνται τὴν μουσικὴν, νὰ νοιώθουν τὴν ποίησιν καὶ τὰ νοήματα, τίς ὁμορφες εἰκόνες καὶ τίς ὠραιότατες ἰδέες, ποὺ ἔχουν τὰ τροπάρια, οἱ ψαλμοὶ καὶ οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Νὰ ἓνα ἔργο μεγάλο, ποὺ πρέπει νὰ τὸ ἀρχίσωμε χωρὶς ἄλλο ἡμεῖς οἱ Ἱερεῖς, οἱ Διδάσκαλοι, οἱ λόγιοι ψάλλται καὶ ὁ τύπος ὁ περιοδικὸς καὶ ὁ ἡμερησίος.

Τὸ «Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται», «Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω», τὸ «Ὅτε οἱ ἔνδοξοι μαθηταί...» μερικὰ ἀπὸ τὰ καθήκοντα «Τὰ πάθη τὰ σπλά». «Ἀόροτε Κριτά...» κλπ. Τὸ «Χριστὸς ἀνέστη», τὸ «Ἀναστάσεις ἡμέρα...» τὰ ἡλικιώτατα Ἀπόστιχα τοῦ Πάσχα, αἱ καταβασαίαι τοῦ Πάσχα καὶ λοιπὰ, ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ τὰ νοιώθουν τὰ παιδιὰ, νὰ αἰσθάνωνται τὴν γλυκύτητά των, καθὼς καὶ τὴν τόσον θαθεῖα καὶ ὁμορφὴ μυστικοπάθεια, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶνε γεμάτα.

Δὲν φρονῶ πῶς εἶναι τόσο δύσκολο πρᾶγμα αὐτὸ τὸ ἔργον. Κάποτε ἐξήγησα τὸ Χερουβικὸ εἰς ἓνα κῆλο κοριτσιῶν καὶ νέων καὶ ἔμειναν ἔκθαμβοι ὅλοι ἀπὸ τὰς θαυμάσιαις ἰδέαις καὶ τὰ ὑψηλὰ νοήματα τοῦ Χερουβικοῦ ὕμνου.

«Ποτέ, εἶπαν, δὲν ἐφантаζόμεθα, ὅτι ἔχουν τέτοιο ὕψος καὶ τέτοιο κάλλος Θεῶν οἱ ὕμνοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ τοὺς ἀκοῦμε καὶ δὲν καταλαβαίνουμε τί λέγουν.»

Πρέπει νὰ ἀντικρύσωμε μὲ τόλμην καὶ θάρρος αὐτὸ τὸ σπουδαῖο πρόβλημα καὶ νὰ τὸ λύσωμε κάπως μὲ κάποια μέθοδο, μὲ κάποιο τρόπο.

Οἰκονόμος ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΠΑΠΑΣΤΕΦΑΝΟΥ

Ἱερατικὸς Προϊστάμενος
Worcester, Mass.

ΣΗΜ.—Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ» πολὺ ἐνχαρίστως ἔχει ἀνοικτὰς τὰς στήλας εἰς λογίους οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν τὸν καιρὸν καὶ τὰ μέσα νὰ γράφουν ἐπὶ τοῦ ὧς ἀνω θέματος.

Η ΑΓΑΘΟΤΗΣ

Είναι αδύνατον ο άνθρωπος να ευτυχίσει, εάν δεν είναι ή εάν δεν γίνη αγαθός. Διὰ νὰ κατανοήσῃ τις πόσον είναι ευτυχῆς ἐκεῖνος πὺν κάμνει τὸ ἀγαθόν, τί χαρὰν αἰσθάνεται, πόσον ἐξευγενίζεται, πρέπει νὰ παρατηρήσῃ πόσον δυστυχῆς είναι ἐκεῖνος πὺν ἔχει διαπράξῃ τὸ κακόν, τὴν ἀμαρτίαν, τὸ ἐγκλημα.

Ἡ σύζυγος τοῦ ἥρωος εἰς ἓνα ὑπέροχον δρᾶμα, ἐπειδὴ συμμετέσχεν εἰς ὅλα τὰ ἐγκλήματα, ὅσα διέπραξεν ἐκεῖνος, παρῳθούμενος ἀπὸ τὸ φοβερὸν πάθος τῆς φιλοδοξίας, παραφρονεῖ ἀπὸ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεώς της. Διαρκῶς περὶ τρομὸς φαντάζεται, ὅτι τὸ δάκτυλό της εἶναι κηλιδομένο μὲ αἷμα. Ἀκούσατέ την πῶς κραυγάζει: «Ἐξαφανίσου, κηλίδα κατηραμένη! Ἐξαφανίσου, σοῦ λέγω! Ὅσο μικρὸ καὶ ἂν εἶναι αὐτὸ τὸ χέρι ὅλα τὰ ἀρώματα τῆς Ἀραβίας δὲν θὰ μπορούσαν νὰ τὸ ἀπολυμάνουν. Ὡ! Ὡ! Ὡ!» Ἐκεῖνος, ὅταν ἦλθεν ὁ ἰατρός εἰς τὴν αἰθουσάν του καὶ τῷ εἶπεν ὅτι ἡ κυρία του, τὴν ὅποιαν πρὸ ὀλίγου ἐξήτασεν, οὐδεμίαν ἔχει ἀσθένειαν εἰς τὸν ὀργανισμόν της, ἀλλὰ κατέχεται ἀπὸ ἰδέας, αἱ ὁποῖαι συννοθεύονται μέσα εἰς τὴν φαντασίαν της καὶ τὴν ἐμποδίζουν νὰ ἀναπαυθῇ. τῷ λέγει τὰ ἐξῆς: «Νὰ τὴν θεραπεύσῃς ἀπὸ αὐτό. Δὲν δύνασαι νὰ θεραπεύσῃς ἀσθενείας τῆς ψυχῆς; Ν' ἀποσπάσῃς ἀπὸ τὴν μνήμην ἐρριζωμένην θλίψιν; Νὰ ἐξαλείψῃς φροντίδας, πὺν εἶναι χαραγμένα μέσα εἰς τὸ πνεῦμα; Καὶ μὲ τὴν δύναμιν κάποιου εὐεργετικοῦ ἀντιδότην λήθης νὰ πλύνῃς τὸ στήθος, ὅπου συνεσωρεύθῃ ἡ ὀλεθρία αὐτῇ ὕλη, πὺν πιέζει τὴν καρδίαν;... Ἄν τῆς ἔδιδες τὴν ὑγείαν, πὺν εἶχε πρῶτα, θὰ σὲ ἐπευφημοῦσα σὲ κάθε ἡγῶ, πὺν θὰ μπορούσε νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐπευφημίας μου.»

Αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος μέσα εἰς τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεώς του εἶχε χάσῃ τὸν ὕπνον του. Εἰς αὐτὴν του τὴν κατάστασιν ἀκούσατέ τον μονολογοῦντα: «Μοῦ φαίνεται πῶς ἀκούω μὴ φωνὴ νὰ κραυγάζῃ: Δὲν θὰ κοιμηθῇς πλέον, Μάκβεθ. Ὁ Μάκβεθ ἐφόνευσεν τὸν ὕπνον, τὸν ἀδῶον ὕπνον, τὸν ὕπνον, ὁ ὁποῖος ἐστελιόσκει τὴν τολύπην, πὺν εἶναι τυλιγμένη μὲ τὰς φροντίδας μας, τὸν ὕπνον, πὺν εἶναι ὁ θάνατος τῆς ζωῆς ἐκάστης ἡμέρας, τὸ λουτρὸν τῆς σκληρᾶς ἐργασίας, τὸ βάλσαμον τῶν συντετριμμένων ψυχῶν, ὁ δευτερός παράγων τῆς μεγάλης φύσεως, ὁ κυριώτερος τροφοδότης τῆς ζωῆς.»

Τίποτε δὲν ὑπάρχει τόσο ἀσχημὸν, τόσο φρικτὸ διὰ τὸν ἄνθρωπον ὅσον ἡ διάπραξις τοῦ κακοῦ. Τίποτε δὲν εἶναι τόσο ὠραῖον, τόσο ἀνακουφιστικὸν ὅσον ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ ἀγαθοῦ. Τίποτε δὲν εὐρίσκειται ὅσάν τὴν ἀγαθότητα. Εἰς μίαν ἐπιστολὴν του εἰς ἓκ τῶν μεγάλων ἀνθρωπιστῶν τῶν νεωτέρων χρόνων, ὁ ΒΕΕΤΗΟΒΕΝ, ἡ ὁποία ὀνομάζεται ἡ Διαθήκη του, ἀποτελεῖ δὲ παραδειγματικὸν ἐξομολόγησιν τῆς δυστυχίας του, γράφει ἐν ἄλλοις καὶ τὰ ἐξῆς: «Συνστήσατε εἰς τὰ παιδιὰ σας τὴν ἀρετὴν, αὐτὴ μόνη εἰμπορεῖ νὰ μᾶς κάμῃ ευτυχεῖς, αὐτὴ καὶ ὅχι τὸ χρῆμα, ὁμολῶ ἐκ πείρας· αὐτὴ μὲ ἠνώρθωσεν ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα. Ἐκφράζω εἰς αὐτὴν, ὅπως καὶ εἰς τὴν τέχνην μου εὐχαριστίας, διότι αὐτὴ μὲ ἠμπόδισε νὰ τερατίσω τὴν ζωὴν μου.» Τοὺς θησαυροὺς τῆς ἀγαθότητος οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς τοὺς ληστεύσῃ, διότι κρύπτονται εἰς τὰ βάθη τοῦ ἐγῶ μας καὶ δυνάμεθα νὰ πράττωμεν τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ ἀγαπῶμεν τὸν ἄλλον καὶ παρὰ τὴν θέλησιν ἀκόμη αὐτοῦ. Τὸ ἀγαθὸν εἶναι ἡ πραγματικὴ μας κληρονομία, «αἱ δὲ πράξεις μας μᾶς ἀκολουθοῦν».

Ἡ ἀγαθότης δὲν ἔχει νὰ ζητήσῃ τίποτε ἀπὸ κανένα, εἶναι ἀντάραχος.

Ὅ,τι κάμνει ἡ ἀγαθότης εἶναι αἰώνιον, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαπῶν νὰ ἀγαπᾷ εἶναι αἰώνιος. Ἡ ἀγαθότης εἶναι ἡ ὠραιότερα ἀντανάστασις τῆς ἀγάπης, ἡ δὲ ἀγάπη εἶναι αἰωνία, καὶ μὲ ἓνα περὺνισμά της μᾶς φέρει εἰς τὸν Θεὸν καὶ μᾶς ἐνώνει μὲ Αὐτόν, τὴν πηγὴν πάσης ευτυχίας. Εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀγαθοῦ συναντῶμεν πολλὰς βαρεῖας θλίψεις καὶ ἔχομεν ἐνίοτε νὰ ἀντιμετωπίσωμεν καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον. Ἀλλὰ καὶ τότε ἡ ψυχὴ μας, καίτοι εἶναι τόσο συνδεδεμένη μὲ τὸ σῶμα καὶ μὲ τὸν κόσμον, αἰσθάνεται θαθεῖαν χαρὰν, ἀρκεῖ νὰ προσφέρῃ τὰς θλίψεις καὶ τὸν θάνατον ὡς θυσίαν διὰ νὰ φωτίσῃ καὶ νὰ ἐξαγνίσῃ τὸν ἑαυτὸν καὶ ἐκείνους τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷ. «Τὸ τοιοῦτον, λέγει κάποιος ὁ BOSSUET, σημαίνει ὅτι ἡ ψυχὴ ἔχει τὴν ἰδικίαν τῆς ευτυχίας, ἡ ὁποία εἶναι ὅλος ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ σῶμα, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μαρτυρεῖ ὅτι ὑπάρχει μέσα μας ἄτι, τὸ ὁποῖον δὲν ἀποθνήσκει, ἀφοῦ ὁ Θεὸς μᾶς ἔκαμεν ἱκανοὺς νὰ εὐρίσκωμεν τὴν ευτυχίαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θάνατον, ὅταν εὐρίσκωμεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ ἀγαθοῦ». Οὕτω τὸ πεπερασμένον, ἡ ὕλη, ὁ χρόνος, θραύεται, ἐξαφανίζεται, αἰχμαλωτίζεται, παραμερίζεται, ἐνώπιον τῆς αἰωνιότητος, τὴν ὁποῖαν φέρομεν μέσα μας, ἐκχεομένην εἰς στοχασμοὺς θεοῦ, εἰς παλμοὺς ἀγάπης, εἰς ἔργα ἀγαθότητος.

Διὰ νὰ ευτυχίσωμεν ἐπάνω εἰς τὴν ταλαίπωρον Γῆν, διὰ νὰ ζήσωμεν μεγάλοι καὶ δυνατοὶ τὴν ψυχὴν, διὰ νὰ παραμερίσωμεν τὸν χρόνον, τὴν «κινητὴν εἰκόνα τῆς αἰωνιότητος», διὰ νὰ αἰσθανθῶμεν τὸν Θεὸν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας, νὰ τὸν ἴδωμεν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον καὶ νὰ συνομιλήσωμεν μὲ Αὐτόν, πρέπει νὰ γίνωμεν ἀγαθοί, γενναῖοφρονες καὶ εἰς τὸ αἶσθημα καὶ εἰς τὴν σκέψιν καὶ εἰς τὴν πράξιν. Δὲν πρέπει νὰ κλεισθῶμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγαθότητος νὰ ἐξέλθωμεν ἀπὸ αὐτόν, διὰ νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς αὐτὸν πλουσιώτεροι, εὐγενέστεροι, ἀκατάλυτοι, αἰώνιοι. Ἐὰν μείνωμεν εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, αἱ ἐπιθυμίαι μας θὰ καταστρέφουν τὰς ἡμέρας μας, διότι αἱ ἡμέραι μας θὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὰ πάθη μας. Ἐὰν καταφύγωμεν εἰς τὸ ἀγαθόν, αἱ ἡμέραι μας θὰ γεμίσουν μὲ αἰσθήματα, μὲ εὐγενείαν, μὲ ἐξάρσεις, μὲ πράγματα πὺν μένουν, πὺν εἶναι αἰώνια. Πρέπει νὰ γίνωμεν ἀγαθοί, ἐὰν δὲν εἴμεθα· πρέπει νὰ κάμωμεν τοὺς ἄλλους ἀγαθοὺς, ἔάν δὲν εἶναι. Ἡ ἀνθρωπότης ἔχει ἰδρύσῃ καὶ ὁλονὲν ἰδρύει τόσας καὶ τόσας ἔδρας εἰς τὰ σχολεῖά της καὶ τὰ πανεπιστήμιά της, καὶ ἀκόμη δὲν ἴδρυσεν τὴν σπουδαιότεραν, τὴν ὑψηλότεραν, τὴν ἀγιωτέραν ἔδραν, τὴν ἔδραν τοῦ ἀγαθοῦ.

† Ο ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ ΛΩΡΟΘΕΟΣ

Φανάριον, Κωνσταντινουπόλεως

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ

Ἀντιπρόσωποι ὅπως ἀνανεώσωσι συνδρομητὰς τοῦ «Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ» καὶ ἐγγράψωσι νέους τοιούτους, ἐπ' ἁμοιβῇ. Μόνον οἱ φέροντες ἐγγύησιν παρὰ τοῦ Ἱερατ. Προϊσταμένου τῆς ἐνορίας των δύνανται νὰ ἀποταθοῦν.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΠΟΙΗΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

Ὁ Ἐκκλησιαστής (ECCLESIASTES) εἶνε τὸ Βιβλίον τὸ ἀμέσως μετὰ τὰς «Παροιμίας» εὐρισκόμενον εἰς τὴν σειρὰν ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ. Ὡς γνωστὸν ἀποτελεῖται ἀπὸ 12 κεφάλαια πλήρη ποιήσεως διδακτικωτάτης.

Ἡ λέξις «Ἐκκλησιαστής» σημαίνει τὸν «κηρύσσοντα, τὸν Κήρυκα». Οἱ πιστοὶ εὕρισκον πάντοτε παρηγορίαν μεγάλην εἰς τὸ Βιβλίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον Γρηγόριος ὁ Νύσσης ὀνομάζει «θεῖον καὶ οὐράνιον» καὶ τὸ ὁποῖον ἀρχικῶς ἴσως νὰ μὴ ἐγράφη εἰς στίχους.

Σκοπὸς τοῦ Βιβλίου τούτου εἶνε νὰ ἐξάρῃ τὴν ματαιότητα ὅλων τῶν ἐφημέρων πραγμάτων ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς ἐννοεῖται, τονίζον πολλαχῶς τὸ: «Ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης».

Ὁ καθεὶς διδάσκειται ἀπὸ αὐτὸ ὅτι τὴν εὐτυχίαν δὲν πρέπει νὰ τὴν ζητῇ ἐπὶ τῆς γῆς, οὔτε εἰς τὴν ἀνθρωπίνην σοφίαν, οὔτε εἰς τὴν πολυτέλειαν· ὅτι πολλὰί θλίψεις ἀναμένουν τὸν καθέναν εἴτε λόγῳ τῆς κακίας τῶν ἄλλων, εἴτε ἐξ ὑπατιότητος αὐτοῦ τὰς περισσοτέρας φορὰς.

Ὁ Συγγραφεὺς τονίζει τὴν ὑπαρξίν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ (Κεφ. Γ' ἐδάφιον 10)· ἐξάγει τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν (Ε' 18)· καὶ ὑπενθυμίζει τὴν Θεῖαν Ἀνταπόδοσιν ὅταν λέγῃ: —«γνώθι ὅτι ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἄξει σε ὁ Θεὸς ἐν κρείσει». (ΙΑ' 9).

Ἀναλυτικώτερον τὸ Βιβλίον τοῦτο διαιρεῖται κυρίως εἰς τρία μέρη μετὰ τὸν σχετικὸν πρόλογον ὁ ὁποῖος εἶνε χαρακτηριστικώτατος καὶ περιέχει περίπου τὰ ἐξῆς: —«κάθε ἀνθρώπινον εἶνε μάταιον· διότι ὁ ἀνθρώπος, κατὰ τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον του, εἶνε περισσότερον διαβατικὸς παρὰ κάθε ἄλλο πρᾶγμα τῆς Φύσεως ἢ ὅποια «εἰς τὸν αἰῶνα ἔστηκεν» (Α' 4) καὶ τῆς ὁποίας τὴν πορείαν θαυμάζει ὁ ἀνθρώπος, ἀλλ' ἀδυνατεῖ νὰ ἐννοήσῃ.

Τὸ Ἄον μέρος τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ ἀναπτύσσει τὰς ἐξῆς διδασκαλίας: ὅτι εἶνε ματαία ἡ ἀνθρωπίνη σοφία· ὅτι εἶνε μάταιαι αἱ ἀπολαύσεις καὶ αἱ πομπαί· καί, ὡς ἐν συμπεράσματι λέγει ὅτι εἶνε προτιμώτερον νὰ ἀπολαμβάνῃ κανεὶς τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἔδωκε παρὰ νὰ χάνῃ ἀδίκως τὴν δύναμιν καὶ τὸν «μόχθον αὐτοῦ», κατατριβόμενος εἰς πράγματα μικρά.

Εἰς τὸ Βον μέρος ἀναπτύσσονται αἱ ἐξῆς θεωρίαι: —Εἶνε ματαία ἡ ζωὴ λόγῳ τῆς ἀδικίας ἢ ὁποία βασιλεύει ἀκόμη τόσον εἰς τὰς αἰθούσας τῶν Δικαστηρίων (Γ' 16-22) ὅσον καὶ εἰς τὰς ὀμιλίας τῶν ἀνθρώπων. «Καὶ ἐπέστρεψα ἐγὼ; καὶ εἶδον συμπάσας τὰς συκοφαντίας τὰς γενομένας ὑπὸ τὸν ἥλιον» (Δ' 1). Μία σοβαρὰ ζωὴ, ἀπηλλαγμένη πάσης ἐλαφρότητος, εἶνε, λέγει, ἡ καλυτέρα ζωὴ, διότι, «ὡς φωνὴ ἀκανθῶν ὑπὸ τὸν λέβητα, οὕτω γέλως τῶν ἀφρόνων» (τῶν ἀνοήτων δηλ.) Ζ' 7. Παρατηρεῖ ἐπίσης ὅτι τὸ καλὺτερον πρᾶγμα εἶνε νὰ ἀπολαμβάνῃ κανεὶς ἐν εἰρήνῃ καὶ μετριότητι τὰς εὐλογίας καὶ τὰ ἀγαθὰ πὺν δίδει ὁ Θεὸς ἀντὶ νὰ παραδίδῃται εἰς τὸν θῆμὸν λόγῳ τῶν ἀδικιῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἢ εἰς ἄλλας κακίας, διότι ἂν καὶ ὁ «Θεὸς ἐποίησε τὸν ἀνθρώπον εὐθὴ, αὐτοὶ ἐξήτησαν (παρα)λογισμοὺς πολλούς». (Ζ' 30).

Τὸ Γον μέρος ἀρχίζει κυρίως ἀπὸ τὸ τελευταῖον ἐδάφι-

ον τοῦ Ζ' κεφαλαίου μετὰ τὸ ἐρώτημα: —«Τίς οἶδε σοφούς;» δηλ. ποῖος εἶνε ὁ πραγματικὸς σοφός. Καὶ ὡς τοιοῦτον, ὡς πραγματικῶς δηλ. σοφόν, θεωρεῖ ἐκείνον ὁ ὁποῖος ἐργάζεται χωρὶς νὰ παραδίδῃται εἰς τὰ πάθη καὶ τὴν ὀκνηρίαν (ἢ ὁποία καταστρέφει χώρας καὶ λαοὺς) καὶ ὁ ὁποῖος ἀναθέτει τὴν εὐτυχίαν του εἰς τὸν Θεὸν χωρὶς νὰ γογγύῃ δι' ὅτι, δήποτε τοῦ συμβαίνει, ἐφ' ὅσον ἄλλως τε ὑπάρχει θάνατος καὶ κρίσις (ΙΑ' 9).

Ὁ Ἐκκλησιαστής δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ βεβαίως ὡς ἀποκλίνων πρὸς τὸ μοιραῖον, διότι τονίζει μεγάλως τὸ ἀσάλευτον τῶν νόμων τῆς Φύσεως καὶ τοῦ Σύμπαντος ἐφ' ὅσον τὸ ἀσάλευτον τοῦτο θεωρεῖ ἀπαραιτήτως ὡς ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. «Πάντα ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός, αὐτὰ ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα (Γ' 14) καὶ ἀλλοῦ «ἴδε τὰ ποιήματα τοῦ Θεοῦ, ὅτι τίς δυνήσεται κοσμήσαι ὃν ἂν ὁ Θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν; (Ζ,14).

Οὔτε ἀρνεῖται ὁ Ἐκκλησιαστής τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου ἐφ' ὅσον τοῦτο κινεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν τεθέντων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Οὔτε φέρεται πρὸς τὴν Στωϊκὴν ἀπάθειαν ἢ τὴν Ἐπικούρειον φιλοσοφίαν ὁ Ἐκκλησιαστής· ἀπεναντίας δεικνύει ἐξαιρετικὴν συμπάθειαν πρὸς τὰς δυστυχίας καὶ τὰ βάσανα τῶν ἄλλων. Οὔτε καὶ ὡς ἀπαισιόδοξος δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ Ἐκκλησιαστής. Διότι δὲν εἶνε ἀπαισιοδοξία τὸ νὰ γνωρίζῃ κανεὶς τὰ κακὰ τῆς ζωῆς, ἀλλ' ἀπεναντίας δύναμις διὰ νὰ τ' ἀντιμετωπίσῃ.

Ὁ Ἐκκλησιαστής καταλήγει εἰς τὸ τέλος τῆς συγγραφῆς του εἰς τὸ ἐπιγραμματικὸν καὶ βαθυστόχαστον ἐκείνο συμπέρασμα τὸ ὁποῖον ὅλοι μας θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν π ἄ ν τ ο τ ε ὑ π' ὅψει: —«Τὸν Θεὸν φοβοῦ καὶ τὰς ἐντολάς Αὐτοῦ φύλασσε· ὅτι τοῦτο πᾶς ἀνθρώπος» (ΙΒ' 13).

Καίτοι πολλοὶ νεώτεροι ἐξέφρασαν διαφόρους γνώμας περὶ τῆς πατρότητος τοῦ Βιβλίου ἐν τούτοις ἡ ἀγία Φωνὴ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τὸν σοφὸν Σολομῶντα ἀποδίδει τὴν συγγραφὴν τοῦ Βιβλίου τούτου (Βλέπετε Α,Ι—Α,12—ΙΒ,9). Ὁ Σολομὼν ἐγράψε τοῦτο κατόπιν μακρᾶς πείρας περὶ τῶν ἐγκοσμίων πραγμάτων, περὶ τὰ τέλη ἴσως τοῦ βίου του, κατὰ τὸν μετριασμόν τῆς δυνάμεως καὶ τῆς αἵγλης του, ὁπότε ἦτο πολὺ φρονικὸν τὸ περιεχόμενον τοῦ Βιβλίου νὰ εἶνε: «ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης.»

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Εἰς τὰ Γραφεῖά μας εὐρίσκονται ὀλίγοι τόμοι τοῦ Πρώτου, Δευτέρου, Τρίτου καὶ Τετάρτου Ἔτους τοῦ «Ὁρθοδόξου Παρατηρητοῦ», ὅτερεως καὶ κομψῶς δεδεμένοι μετὰ πανί, τιμῶνται δὲ ἕκαστος δολλ. 3.00 καὶ ἀποστέλλονται πανταχοῦ ἐλευθεροὶ ταχυδρομικῶν τελῶν.

Οἱ Τόμοι τοῦ ἀξιολόγου τούτου Θεολογικοῦ Περιοδικοῦ μας πρέπει νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὴν βιβλιοθήκην παντός Ὁρθοδόξου Χριστιανοῦ. Ὁ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ» εἶναι ὠφελιμώτατον ἀνάγνωσμα διὰ πᾶσαν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν καὶ τὸ καλλίτερον δῶρον δι' οἰανδήποτε περίστασιν.

Γράψατε:

ORTHODOX OBSERVER
25-10 30th Drive — Astoria, L. I.

Πρωτοθερ. Μελ. Κερό:

ΠΟΥ ΘΑ ΕΥΡΩΜΕΝ ΤΗΝ ΧΑΡΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΙΝ;

«Βάσανα και θλίψεις και δάκρυα εἶνε ὁ βίος μας». Τοὺς λόγους τούτους ἀκούει νὰ λέγουν ὅλοι σχεδὸν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι κουρασμένοι ἀπὸ τὸν ἡμερήσιον ἀγῶνα τῆς ζωῆς, μωλωπισμένοι ἀπὸ τὰς αἰωνίας συγκρούσεις, πλτουν βαρεῖς εἰς τὸ κᾶθισμα τοῦ δωματίου των, ἢ εἰς τὴν γωνίαν τοῦ ἀνακλίνου τῆς οἰκογενειακῆς των ἐστίας.

Δὲν σκέπτομαι νὰ διαψεύσω τὴν κρίσιν των, καίτοι μοῦ φαίνεται βαρεῖα καὶ υπερβολικὴ. Πραγματικῶς ὁ βίος ἔχει τὰς ὁδύνας καὶ τὰς ταλαιπωρίας του ἐκτὸς τοῦ ἐκνευριστικοῦ ἀγῶνος, ὁ ὁποῖος κραταιότατα συνάπτεται περὶ ἕν τε μᾶχιον ἄρτου, ὑπάρχουσι καὶ αἱ ἐξ ἠθικῶν ἀφορμῶν θλίψεις.

Κατόπιν τῆς τοιαύτης καταστάσεως καὶ τῶν παρομοίων συνθηκῶν, ὁ ἄνθρωπος ζητεῖ τὴν ἀνακούφισιν, τὴν χαράν, τὴν λήθην, διὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποβάλῃ καὶ ἀπομακρύνῃ διαρκῶς τὸ θλιβερὸν φορτίον τῆς καρδίας του, καταστῇ δὲ περισσότερον ἱκανὸς εἰς τὸν ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον καλεῖται νὰ συνεχίσῃ. Ἡ τοιαύτη ἐπιθυμία του εἶναι δικαία, οὐδεὶς δὲ διὰ τοῦτο δύναται ν' ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸν τὴν ἐκπλήρωσιν τόσον ἐπιβεβλημένης ἀνάγκης.

Ἄλλ' ἂν ὁ ἄνθρωπος σφάλῃ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην, τὸ σφάλμα του τοῦτο ἔγκειται ὅχι εἰς τὴν ἐπιθυμίαν, ἀλλ' εἰς τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου ζητεῖ τὴν ἀνακούφισιν. Ἰδοὺ δὲ διατί:—Ὁ ἄνθρωπος ἐδημιούργησε πολλὰ καὶ ἐν πολλοῖς ὅχι τόσον τιμητικὰ δι' αὐτὸν κέντρα ἀναψυχῆς καὶ τερψιθυμίας, ἐφεῦρε τὰς χορευτικὰς ἐσπερίδας, τὰς θεατρικὰς παραστάσεις, καθὼς καὶ ὥλλας συγκεντρώσεις, ἐντὸς τῶν ὁποίων ῥίπτεται ἀνάθεκτος, ζητῶν τὰς ἐπιληψίμους καὶ αἰσχροῦς συναναστροφὰς καὶ εἰς τὰς μεθυστικὰς ἀποπνοίας τοῦ ἀλκοὸλ προσπαθῶν νὰ εὕρῃ τὴν λήθην καὶ τὴν ἀνακούφισιν.

Φεῦ! Πόσον οἰκτρῶς ἀπατάται! Αἱ ἀπομείνασαι σωματικαὶ δυνάμεις του ἐξαντλοῦνται καὶ αὐταί, τὸ ἠθικὸν ταμεῖον τῆς καρδίας του βαθμηδὸν κενοῦται, καὶ τὴν ἐπαύριον, ἠθικὸν τε καὶ ὑλικὸν νανάγιον, πολλάκις δὲ καὶ συχνάκις καὶ σωματικῶς ἐρείπιον, φέρεται τῇδε κακεῖσε ἔρμαιον εἰς τὰς πνοὰς τοῦ κοινωνικοῦ ἀνέμου, ἀνίκανος δέ, ὅχι πλέον νὰ δράσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ στηριχθῇ ὁρθος. Μεγάλως δεβαίως θ' ἀδικήσωμεν τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἂν εἰς αὐτὸν ἀποδώσωμεν ὅλα τὰ νανάγια ταῦτα. Ὅχι! Μυριάκις ὅχι!

Ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ περισσότερον ὅλων τῶν ἀγῶνων, τοὺς ὁποίους ἀντίκρυζον εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ εἰς τὰ πελάγη τοῦ ἀχανοῦς Ὠκεανοῦ, ἐφοβήθησαν τὸ ἄσμα τῶν Σειρήνων, αἱ ὁποῖαι ὑπέσχοντο μὲ τὴν λιγυρὰν φωνὴν των καὶ μὲ τὸ ἐναρμόνιον ἄσμα των τὴν ἀνακούφισιν ἐκ τῶν δεινῶν καὶ τὴν λήθην τῶν πόνων τῆς ζωῆς· πλὴν ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις τὰς ἐπιλησάσκει καὶ ἐτόλμα νὰ τὰς ἀκούσῃ. (Ὀδυσσεύς, Στοιχεῖον Μ. 39-45).

Αἱ Σειρῆνες τῆς ἀρχαιότητος δὲν ἀπέθανον, ὡς ἀναφέρει ὁ μῦθος, ἀλλὰ μετεμορφώθησαν εἰς τὴν ἐποχὴν μας, περισσότερον ἀπειλητικαὶ καὶ ὀλιγώτερον φιλάνθρωποι. Ἡ κραιπάλη, ὁ ἐκφυλισμὸς, αἱ μετὰ διεφθαρμένων ἀνθρώπων συναναστροφαί, ὁ ἄσωτος βίος, τὸ χαρτοπαίγνιον, ἡ μέθη, αἱ καταχρήσεις, καὶ ὅλα γενικῶς τὰ συναφῇ θεάματα καὶ ἀκούσματα, ταῦτα πάντα εἶναι αἱ Σειρῆνες τῆς σήμερον, αἵτινες ὑπόσχονται μὲν εἰς ἡμᾶς τὴν ἀνακούφισιν, τὴν λήθην καὶ τὴν χαράν, πλὴν φέρουσι τὴν θλίψιν καὶ τὰς ὁδύνας,

τὴν ἀγωνίαν καὶ τὰς βιωτικὰς ταλαιπωρίας καὶ δημιουργοῦν οὕτω τὰς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ζωῇ περιπετείας. Ἀλλὰ ἴσως ἤθελέ τις ἐρωτήσῃ: «ΠΟΥ ΕἶΝΕ ΔΥΝΑΤΟΝ ΝΑ ΕΥΡΩΜΕΝ ΚΑΠΟΙΑΝ ΧΑΡΑΝ, ΚΑΠΟΙΑΝ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΙΝ;»

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ἀπαντῶντες λέγομεν, ὅτι: Τὴν χαράν καὶ τὴν ἀνακούφισιν θὰ δυνηθῶμεν νὰ εὕρωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν Οἰκογένειαν καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν δυστυχῶν. Ναί! Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν Μεγάλην αὐτὴν φύλοστοργον καὶ τρυφερὰν Μητέρα, εἶνε δυνατόν νὰ εὕρωμεν τὴν πᾶρηγορίαν, τὴν ὁποῖαν ζητοῦμεν καὶ τὸ βάλσαμον, τὸ ὁποῖον ἐποθήσαμεν. Ἐκεῖ, εἰς τὰς θαυμασίας τῶν ὕμνων στροφάς, εἰς τὸν ὑψηλὸν λυρισμὸν τῶν τροπαρίων θὰ εὕρωμεν τὴν φωνήν, ἡ ὁποία εἶνε ἱκανὴ νὰ μᾶς παρηγορήσῃ καὶ νὰ μᾶς ἐνισχύσῃ ταυτοχρόνως.

Εἶθε δυστυχεῖς; Κατατρώχεσθε ἀπὸ βαρεῖαν καὶ ἀφόρητον θλίψιν; Μὴ ἐπιδιώξετε τὴν παθολογικὴν λήθην, τὴν ὁποῖαν δίδουν τὰ ποτά, τὸ ἀλκοὸλ, ἀλλ' εἰσέλθετε εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, προσέξτε ὀλίγον, ἀνοίξτε τὴν καρδίαν σας, καὶ τότε θὰ ἀντιληφθῇτε, ὅτι σιγὰ-σιγὰ ἀποδιώκονται καὶ ἐκμηδενίζονται ὅλαι αἱ κατατρώγουσαι αὐτὴν στενοχωρίαι καὶ κλείουν αἱ βαρεῖαι πληγαί. Ἐκαστος, ἀναλόγως τῆς λύτης του, θὰ εὕρῃ ἐκεῖ καὶ τὸ φάρμακόν του.

Μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν ἔρχεται ἡ οἰκογένεια. Ἄλλος οὗτος Ναός, ἐπίσης ἅγιος. Ἐκεῖ, παρὰ τὸ συνεχτικὸν πῦρ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης, ὁ οἰκογενειάρχης θὰ λησμονήσῃ τὸ παγερὸν ψῦχος, τὸ ὁποῖον ἔξω συνήνησε, εἰς δὲ τὸ ἀθῶον τοῦ τέκνου του μειδίωμα θὰ εὕρῃ τὴν χαράν, τὴν ὁποῖαν εἶχε χάσει. Ἡ οἰκογενειακὴ ἀγάπη ὑπῆρξε πάντοτε τὸ καλλίτερον καὶ ἀσφαλέστερον μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποδιώκονται αἱ ὑπερβολικαὶ θλίψεις.

Τρίτον μέσον ἀνακουφίσεως μετὰ τὴν οἰκογένειαν ἔρχεται ἡ εὐποιΐα, δηλαδὴ μία καλὴ πρᾶξις, μία εὐγενὴς χειρονομία. Ἀντὶ παντὸς ἄλλου τονωτικοῦ ἢ προσπαθήσωμεν νὰ ἀποκτήσωμεν τὴν συνήθειαν νὰ κάμνωμεν κατὰ τι καλόν, κάποιαν εὐγενὴ πρᾶξιν, καὶ τότε θὰ δυνηθῶμεν νὰ καταλάβωμεν ὁποῖαν ἐπίδρασιν ἔχει αὕτη ἐπὶ τῆς ψυχῆς μας καὶ ὁποῖαν εὐεργετικὴν ἀνακούφισιν ἐξασκεῖ.

Εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, εἰς τὴν οἰκογένειαν καὶ εἰς τὴν εὐποιάν, δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τὴν χαράν, τὴν παρηγορίαν, τὴν ἀνακούφισιν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐν ταῖς Δυτικαῖς Πολιτείαις ὁμογενῶν ὅτι ὁ Αἰδεσιμ. Γεώργιος Μυστακίδης, ὑπὸ διεύθυνσιν 620 N Street, Sacramento, Cal., εἶναι ἀρμοδίως ἐξουσιοδοτημένος ὅπως εἰσπράττῃ συνδρομὰς τοῦ Περιοδικοῦ ἡμῶν καὶ ἐγγράφῃ νέους συνδρομητὰς πρὸς δολλ. δύο ἐτησίως. Ὁ ἴδιος εἶνε ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1939 ἐφωδιασμένος καὶ μὲ τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις πληρωμῆς.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΩΡΑΙΑΝ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑΝ

Η Σ. Ἀρχιεπισκοπή μετ' ἐξαιρετικῆς συμπαθείας παρακολουθεῖ τὴν δρᾶσιν τῶν Κοινοτήτων τῶν Δυτικῶν Πολιτειῶν, καί σεμνύνεται διότι οἱ ἐκεῖ ἀγαπητοὶ ὁμογενεῖς, καίτοι χιλιάδες μίλια μακρὰν τοῦ Κέντρου, δεικνύουν ἐν τούτοις πρωτοφανῇ ἐκκλησιαστικοκοινωνικὴν καὶ ἐθνικὴν ζωὴν διὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ ἐμφανίζωνται ὡς πρότυπα καὶ ὑποδείγματα καὶ εἰς ἄλλας Κοινότητας καὶ Ὀργανώσεις. Ζηλωταί, ἐνθουσιῶντες, φιλότιμοι, εὐσεβεῖς καὶ προοδευτικοί, δὲν δύνανται παρὰ νὰ κινήσουν τὸν θαυμασμὸν ὧν μας. Μὲ Κοινότητας σφυζούσας ἀπὸ ζωὴν, μὲ Ἑλληνικὸν Τύπον πατρικώτατον, μὲ Γ. Πρόξενον ἐνθουσιῶντα, μὲ Ἱερατικούς Προϊσταμένους καὶ Διδασκάλους σπανίους, μὲ κυρίας δραστηρίας, μὲ Σωματεῖα προοδευτικὰ καὶ μὲ κοινοτικούς παράγοντας ζηλωτάς, εἰς ἀτμόσφαιραν γλυκεῖαν καὶ ὥραϊαν, δὲν δύνανται παρὰ νὰ προοδεύσουν καὶ νὰ προκαλοῦν τὴν θαυμάτην ἐκτίμησιν ὧν κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ὅσον, λόγῳ τῶν ἀποστάσεων, δὲν ἔχουν καὶ πλήρη τὰ μέσα τῆς συνεχοῦς καὶ μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν παρακολουθήσεως αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ Κέντρου. Τὸ Περιφερειακὸν Συνέδριόν τῶν, τῆς 7ης Μαΐου εἰς τὴν ὥραϊαν πόλιν τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ λάθουν μέρος ὅλαι αἱ Κοινότητες καὶ οἱ Ἱερεῖς τοῦ Γουέστ, θὰ θίξῃ ὅλα τὰ ἐπείγοντα προβλήματα τῶν καὶ θέλομεν νὰ πιστεύωμεν ὅτι αἱ συζητήσεις θὰ εἶνε πλούσιαι, καρποφόροι καὶ δεκτικαὶ ἀμέσου ἐφαρμογῆς. Τὸ εὐχόμεθα μὲ ὅλην μας τὴν καρδίαν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ ΕΚΠΛΗΞΙΣ

ΤΟΝ «Ὁρθόδοξον Παρατηρητὴν» ὅπως γνωρίζουν καὶ καλῶς ἐνθυμοῦνται οἱ ἀγαπητοὶ ἀναγνώσται ἐτίμησαν διὰ τῆς προθύμου συνεργασίας τῶν πολλοὶ λόγοι, λαϊκοὶ καὶ κληρικοὶ, καθὼς καὶ πολλοὶ Ἑλληνίδες κυρίαι μας. Κάθε συνεργάτης ἐχάρισεν εἰς τὸν «Ὁρθ. Παρατηρητὴν» μέρος τοῦ πνεύματός του καὶ τῆς καρδίας του, μέρος τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἄλλος ἔστειλεν ἱστορικὰς μελέτας, ἄλλος κοινωνιολογικὰς διατριβάς, ἄλλος παιδαγωγικὰς ὑπομνήσεις, ἄλλος θεολογικὰς πραγματείας, ἄλλος βιογραφικὰς σελίδας, ἄλλος ἠθολογικὰς διηγήματα καὶ ἄλλα θέματα ἀνάλογα μὲ τὸν προορισμὸν τῶν περιοδικῶν τούτου. Πολλοί, πλεῖστοι ὅσοι, ἐκ τῶν ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ ὁμογενῶν, ὑπῆρξαν ἀπὸ τοὺς πλέον ἐκλεκτοὺς συνεργάτας τοῦ «Παρατηρητοῦ», ὁ ὁποῖος συγκεντρώνει ὁλονὲν τοὺς ἀριστεῖς τῆς Ἑλληνικῆς σκέψεως καὶ διανοήσεως. Σήμερον τιμᾷ πάλιν τὸ περιοδικόν μας διὰ τῆς πολυτίμου καὶ τοῦτ' αὐτὸ εὐλογημένης συνεργασίας τοῦ ὁ διακεκριμένος Μητροπολίτης τοῦ Οἴκου μενικῶν Πατριαρχείου, ὁ Λαοδικεὺς Δωρόθεος, τοῦ ὁποῖου θαυμασίαν με-

λέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἀγαθότης» μετ' ἐξαιρετικῆς χαρᾶς θὰ ἀναγνώσουν οἱ πολυφίλητοι ἀναγνώσται μας εἰς τὸ παρὸν τεῦχος.

Η «ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ»

Ο ΠΟΛΥΑΣΧΟΛΟΣ ἄνθρωπος τῆς θορυβώδους ζωῆς θὰ διακόψῃ καὶ πάλιν τὸ ἔργον του διὰ νὰ ἐορτάσῃ κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν συνήθειαν τὴν «Ἡμέραν τῆς Μητέρας». Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κάθε ἡλικίας καὶ κάθε κοινωνικῆς τάξεως, θὰ τιμήσουν τὴν ἡμέραν αὐτὴν ποῦ εἶνε ἐορτὴ τῆς καρδίας. Τὸ ἔθιμον τῆς ἡμέρας αὐτῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς συγκινητικὸν καὶ δι' ἐκείνους ποῦ ἔχουν τὴν μητέρα των ἐν τῇ ζωῇ ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνους ποῦ δὲν ἔχουν πλέον τὴν ἀγαπημένην των μητέρα εἰς τὸν κόσμον τοῦτο. Ἰδιαιτέρως θὰ κάμῃ τοὺς τελευταίους νὰ αἰσθανθοῦν εἰς τὴν ψυχὴν των θαυμάσια μίαν ἀκόμη φορὰν πόσον ἀνεπανάρθωτος εἶνε ἡ στέρρσις τῆς «μητέρας», τῆς προσφιλοῦς ἐκείνης ὑπάρξεως τὴν ὁποίαν τόσον χαρακτηριστικὰ ἡ λαϊκὴ μουσα ἀπέδωκε μὲ τὴν ἐκφραστικὴν λέξιν «μόννα». Καὶ θὰ χύσουν ἐν θερμὸν δάκρυ ἀπὸ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὴν μητέρα των ἢ ὁποία τοὺς ἐμεγάλωσε μὲ τόσους κόπους καὶ μὲ τόσα θάσανα καὶ μὲ τόσας πικρίας χωρὶς νὰ ἀφήσῃ κανὲν παράπονον νὰ ὀργῇ ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς. Ἡ «Ἡμέρα τῆς Μητέρας» ἄς ἀποτελέσῃ δι' ἡμᾶς ἀφετηρίαν διὰ νὰ μὴ δώσωμεν π ο τ ἐ ἀφορμὴν εἰς τὴν μητέρα μας νὰ κλαύσῃ ἐάν εἶνε ἐν τῇ ζωῇ ἢ νὰ προσβάλωμεν τὴν ἀγαθὴν μνήμην τῆς, ἐάν τὴν ἔχει πᾶρει ὁ θάνατος. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἄς ἐορτάσωμεν τὸ Mother's Day.

ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΙ Ἡ ΑΝΑΓΚΑΙ;

ΜΙΑ περιέργως ἔρευνα γενομένη πρὸ ὀλίγων ἐβδομάδων ἀπέδειξεν ὅτι κατὰ τὸ ληξάν ἔτος 1938 ἐξωδεύθησαν ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἀμερικανικοῦ Λαοῦ τὰ ἐξῆς ποσά:—Ἄνω τοῦ ἐνὸς δισεκατομμυρίου (\$1,000,000,000) δολλαρίων ἑδαπανήθησαν διὰ σιγαρέττα, ἤτοι δέκα περίπου δολλάρια κατὰ μέσον ὅρον διὰ κάθε ἄτομον ἐπὶ πλέον τριάκοντα ὀκτὼ ἑκατομμύρια δολλάρια ἐξώδευσαν οἱ ἐργοστασιάρχαι καὶ βιομήχανοι δι' ἀγγελίας καὶ διαφημίσεις διαφόρων ποιότητων σιγαρέττων. Ἄνω τῶν διακοσίων ἐβδομήκοντα πέντε ἑκατομμυρίων ἐξωδεύθησαν διὰ μυρωδιάς καὶ καλλυντικὰ τοῦ προσώπου. Ἄνω τῶν ἐξακοσίων πενήκοντα ἑκατομμυρίων δολλαρίων διὰ κοσμήματα καὶ χρυσαφικά καὶ ἄνω τῶν ἑπτακοσίων ἑκατομμυρίων ἑδαπανήθησαν διὰ ζαχαρωτά. Διὰ θέατρα καὶ κινηματογράφους ἐξωδεύθησαν ἄνω τοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεος δισεκατομμυρίου, διὰ μαστίχαν (chewing gum) ἄνω τῶν ἐνενηκοντα ἑκατομμυρίων καὶ διὰ παγωτὰ ἄνω τῶν ἐξακοσίων ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Αἱ σχετικαὶ συγκρίσεις δεικνύουν ὅτι τὰ 120 ἑκατομμύρια κατοίκων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐξώδευσαν διὰ τὰ ὡς ἄνω πράγματα περισσότερα παρ' ὅτι ἑδαπανήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ τοὺς Ναοὺς, τὰ Σχολεῖα, τὰ Νοσοκομεῖα, τὰ βουλα καὶ τὰς φιλανθρωπικὰς ὁργανώσεις ἐάν τὰ θάλωμεν ὅλα μαζύ.

Ἄρχιμ. Γερμ. Πολυζωίδου

Ο ΑΜΒΟΝ

Β'.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΕΙΤΑΙ Ο ΔΙΣΤΑΓΜΟΣ ΚΑΙ Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ;

Ἡ πεποίθησις ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύομεν.—Ἐν τέλειον φάρμακον.—Ἡ ὑπόμνησις τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.—Ἡ ὑπόμνησις τῶν βασάνων τῶν πρώτων Χριστιανῶν.—Μία ἔνστασις, ἀλλὰ καὶ μία ἀπάντησις.—Ἐρώτησις ἐπιβεβλημένη. — Ἄς σταματήσωμεν πλέον, ἐφ' ὅσον ἔχομεν τόσα τεκμήρια.—Ναί, Κύριε!

Αὐθ. ΔΙΑ ΤΗΣ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΜΑΣ

Ο ΚΑΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ καλὸς ὁ γεωργὸς μὲν ἀντιληφθῇ ὅτι ἐφάνηκεν ἕντομον βλαβερὸν τὸ ὁποῖον εἶνε φόβος νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς ὅλον τὸν ἀγρόν του καὶ νὰ τοῦ καταστρέψῃ τελείως τὰ σπαρτά, φροντίζει ἀμέσως νὰ σκοτώσῃ, ἐν τῇ γεννήσει του, τὸ μικρόβιον, διὰ νὰ προλάβῃ τὸν πολλαπλασιασμόν του. Καὶ ῥίπτει μετὰ προσοχῆς ἕν ἐξοντωτικὸν φάρμακον καὶ καταστρέφει τελείως τὸ ἕντομον. Διότι ἐὰν δὲν ἔκαμνε τοῦτο τώρα, θὰ ἦτο ἀργὰ πλέον διὰ κάθε ἐνέργειαν.

ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΦΑΡΜΑΚΟΝ

Διὰ τὴν κατάπτειν τοῦ δισταγμοῦ καὶ τῆς δυσπιστίας τὸ πλεονέστερον φάρμακον εἶνε ἡ ἀνάπτυξις τῆς πεποιθήσεως ἐπὶ τῶν ἀρχῶν μας. Ὅταν πεισθῶμεν μίαν φορὰν ὅτι αἱ ἰδέαι τὰς ὁποίας ἀντιπροσωπεύομεν εἶναι θεῖαι καὶ ἱεραί, ὅταν βεβαιωθῶμεν ἅπαξ περὶ τῆς θεϊότητος τοῦ δικαίου μας, τότε κάθε ἀμφιβολία καὶ κάθε δυσπιστία ποῦ θὰ ἀνεφαίνετο εἰς τὸν νοῦν μας θὰ κατεροπύοντο ἀμέσως καὶ τότε θὰ ἐκάμνομεν μὴ χεὶ τέλους τὸ καθήκον μας ὅπως τὸ ἀντιλαμβανόμεθα. Θὰ ὁμοιάζομεν τότε τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ποῦ ἔκτισε τὴν «οἰκίαν» του ἐπὶ πέτραν, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσε. Διότι εἶχε θεμελιωθῇ ἐπὶ τῆς πέτρας.

Βον. ΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΜΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ
ΕΝΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἐπὶ πλέον διὰ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ δυσπιστία δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον νὰ ἐνθυμώμεθα διαρκῶς τὰ παραγγέλματα τοῦ

Σωτῆρος Χριστοῦ, ὁ ὅποιος ἐτόνισεν ὅτι ὁ Θεὸς θέλει ὁλοῦς εἰς «ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν». Ἐδόθη εἰς ἡμᾶς θρησκεία ζωῆς, θρησκεία ἐξ ἀποκαλύψεως· καὶ αὐτὸς ὁ θεμελιωτὴς τῆς εἶπεν ὅτι εἶνε ἡ «ὁ δὲ ὅς, ἡ ἀληθὴς καὶ ἡ ζωή», τὰς ὁποίας θὰ ἔπρεπε πιστῶς νὰ ἀκολουθώμεν.

ΕΛΘΕΤΕ

Ἐλθετε, λέγει ὁ Χριστὸς πρὸς ἐμὲ καὶ ἐγὼ θὰ δώσω ἀπάντησιν καὶ ἀνάπαυσιν εἰς τὸν κουρασμένον νοῦν σας. Αὐτὸς δὲ ὁ ἴδιος ἐπαναλαμβάνει πάντοτε καὶ πρὸς ἡμᾶς ὅτι εἶπε καὶ πρὸς τὸν μαθητὴν Του Πέτρον:—«Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γινώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.» Μὲ ὅλλας λέξεις, πολλὰ πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν τώρα, θὰ τὰ ἐννοήσωμεν ἀργότερα, ὅταν ἐπιστῇ ἡ κατάλληλος στιγμή.

Γον. ΔΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΜΝΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς πεποιθήσεως ἐπὶ τῆς ἱερότητος τῶν ἀρχῶν μας, ἐκτὸς τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ, διὰ νὰ πνίξωμεν μέσα μας τὴν δυσπιστίαν, ἡμποροῦμεν, ὡς τρίτον μέσον, νὰ χρησιμοποιοῦμεν καὶ τὴν ὑπενθύμειν τῶν βασάνων καὶ τῶν μαρτυριῶν τῶν πρώτων χριστιανῶν, τοῦ δευτέρου αἰῶνος καὶ μετὰ ταῦτα. Οὐδόλως ἀμφιβάλλοντες περὶ τῆς θεϊότητος τοῦ Χριστιανισμοῦ χιλιάδες ἔπασαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Μὴ ἰδόντες ἀλλὰ πιστεύσαντες οἱ ἀείμνηστοι πρόγονοί μας ὑπεβλήθησαν εἰς τόσους διωγμούς, εἰς τόσα φρικτὰ βασανιστήρια περὶ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ἡ ἀδιάφθετος Ἱστορία.

ΔΕΝ ΕΙΔΟΝ, ΑΛΛ' ΕΠΙΣΤΕΥΣΑΝ

Δὲν εἶδον ἐκεῖνοι τὸν ἀναστάντα Χριστόν, δὲν ἔβαλον τὸν δάκτυλόν των, εἰς τὴν τρύπαν τῶν καρφίων, ὅπως ἔκαμνε ὁ Θωμᾶς, ἀλλὰ μόνον ἀκούσαντες ἐπίστευσαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον διδασκαλίαν χωρὶς νὰ διστάσουν καθόλου.

Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἦτο ἡ βάσις τῆς πίστεως, δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ Μάρτυρες καὶ Ὁμολογηταὶ ἐβγῆκαν εἰς τὰ πέρατα τῆς Οἰκουμένης διὰ νὰ κηρύξουν τὸ Εὐαγγέλιον τῆς ἀληθείας καὶ νὰ καταρτίσουν τὸν φόβον, τὸν δισταγμόν, τὴν ἀμφιβολίαν καὶ τὴν ἀπιστίαν.

ΜΙΑ ΕΝΣΤΑΣΙΣ

Ἄλλ' ἴσως θὰ προῦθαλλε κανεὶς τὴν ἐξῆς ἔνστασιν:—«Ὁ ἄνθρωπος εἶνε ὄν λογικόν» ἄρα ἡ ἀμφιβολία καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ θῇ νὰ μάθῃ εἶνε δικαιολογημένη καὶ νόμιμος.» Βεβαίως, εἶνε δικαιολογημένη καὶ νόμιμος· ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ εἶνε περιορισμένη ἐντὸς ὁρίων λογικῶν καὶ νομίμων. Ὅταν ὅμως αἱ ἐρωτήσεις ἀναφέρονται εἰς τὸν Ἄπειρον καὶ Ἀχώρητον Θεόν καὶ τὰς προαιωνίους Αὐτοῦ βουλὰς, τότε πρέπει νὰ ὑποβάλλονται ὅχι μὲν πρόθεσιν ὑπερήφανον, ἀλλὰ μὲν πνεῦμα ἁγνὸν καὶ πρέπει, βεβαίως, νὰ μένωμεν ἱκανοποιημένοι μόνις πάρομεν ἐπαρκῇ ἀπάντησιν.

Ὑπάρχουν μάλιστα καὶ προβλήματα τῶν ὁποίων τὴν πληρὴ λύσιν δὲν πρέπει νὰ περιμένωμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Δι' αὐτὸ καὶ ἐλέγχθη ἄλλοτε ἀπὸ μίαν φιλοσοφοῦσαν διάνοιαν

Ἄντ. Φαρυ.

Ο ΙΗΣΟΥΣ ΩΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ

«Εγὼ δὲ κατεστάθην Βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιών ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα Κυρίου.» Οὕτω λαλεῖ περὶ ἑαυτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τοὺς Ψαλμοὺς. Ἀποστέλλων δὲ τοὺς μαθητάς Του, μετὰ τὴν Ἀνάστασιν, ἔλεγεν:—«Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς».

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην, ὅτι εἶνε Βασιλεὺς ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ἐν Παραβολαῖς, ἐμαρτύρησε δὲ καὶ ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου εἰπών:—«Ἡ Βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ

τὸ χαρακτηριστικὸν ἐκεῖνο «ἀγνοοῦμεν καὶ θὰ ἀγνοῶμεν», τὸ ὅποιον πάνποτε θὰ ἰσχύῃ εἰς τὸν κόσμον αὐτόν.

ΕΡΩΤΗΣΙΣ ΕΠΙΒΕΒΑΗΜΕΝΗ

Ἡμεῖς ὅμως δεικνύομεν ἄρα γε σήμερον ἀπόλυτον σεβασμὸν πρὸς τὰ ζητήματα τῆς πίστεως; Ἔτσι λέγομεν τοῦλάχιστον, ὅτι πιστεύομεν· ἀλλ' ὁ καθημέραν βίος μας φανερῶναι ὅλως διόλου τὸ ἐναντίον. Ποσάκις δὲν ἐδιστάσαμεν; Ποσάκις δὲν ἐδείξαμεν μεγάλῃν δυσπιστίαν; Ποσάκις δὲν εἰρωνεύθημεν καὶ δὲν περιεφρονήσαμεν τὰ θεῖα καὶ ἱερά; Ποσάκις δὲν ἐχλευάσαμεν πιστοὺς ὑπηρέτας τῆς θρησκείας καὶ τῆς ὁμογενείας;

Ποσάκις με διδάθειον σχεδὸν αὐθάδῃ δὲν ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὸν Πάνσοφον καὶ Παντοδύναμον Θεὸν νὰ μᾶς δώσῃ τρόπον τινὰ λόγον τῶν πράξεών Του; Καὶ με τὰ λόγια καὶ με τὰ ἔργα μας ποσάκις δὲν ἡσεδήσαμεν καὶ δὲν ὑβρίσαμεν τὸν Θεόν; Διότι εἶνε τοῦτ' αὐτὸ ὕβρις τὸ νὰ θέλωμεν νὰ γνωρίζωμεν τόσα ὅσα γνωρίζει καὶ ὁ Παντογνώστης Θεός.

ΑΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣΩΜΕΝ

Ἄλλ' ἂς σταματήσωμεν τὸν δισταγμὸν μας καὶ τὴν ἀμφιβολίαν μας ἔως ἐδῶ, ἀφοῦ ἐλάβομεν ἥδη τόσας καὶ τόσας ἀποδείξεις. Ἄς πιστεῦωμεν μεθ' ἡμῶν καρδίαν εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ. Ἐὰν με διδάθῃς αὐθάδῃ, ἐν ἡμέραις νεότητος, ἠθελήσαμεν, μικροὶ καὶ ἀσήμαντοι ὄντες, νὰ ἐννοήσωμεν τὰ μεγάλα μυστήρια τοῦ Σὺμπαντος καὶ νὰ συλλάβωμεν τὸ βάθος τῶν θείων ἐννοιῶν, ὁ Χριστὸς εἶνε πρόθυμος νὰ συγχωρήσῃ τὴν ἁμαρτίαν μας ἐκείνην. Πάνποτε εἶνε ἐπεικὴς ὅπως ἦτο ἐπικὴς καὶ πρὸς τὸν Θωμᾶν καὶ πρὸς τὸν Παῦλον καὶ πρὸς τὸσους ἄλλους πού τότε ἦ ἀργότερον ἐξέφρασαν δισταγμοὺς καὶ ἀμφιβολίας.

ΝΑΙ, ΚΥΡΙΕ.

Ἀφοῦ μᾶς ἐδόθησαν καὶ μᾶς δίδονται καθ' ἐκάστην τόσας ἀπταὶ μέχρι σήμερον ἀποδείξεις, ἀφοῦ ἔχομεν τόσας καὶ τόσας τεκμήρια, θὰ εἶνε μεγίστη ἀδικία πρὸς τὸν ἑαυτὸν μας νὰ μὴ θελήσωμεν νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὴν θείαν ἀλήθειαν. Ὁ Χριστὸς κάθε λεπτὸν μᾶς ἐρωτᾷ ὅπως ἠρώτησε καὶ τοὺς τυφλοὺς τοῦ Εὐαγγελίου:—«π ι σ τ ε υ ε τ ε ὅτι δύναμαι τοῦτο π ο ι ῇ σ α ι ; » Εἶνε καθήκον μας νὰ ἀπαντήσωμεν καὶ ἡμεῖς προθυμότερα ὅπως ἀπήντησαν καὶ οἱ τυφλοὶ τῆς Παλαιστίνης:—«Ν α ῖ, Κ υ ρ ι ε .»

τοῦ κόσμου τούτου.» Ἡ δὲ βασιλεία Του στηρίζεται οὐχὶ ἐπὶ τῆς σαλευομένης βάσεως τῶν ἀνθρωπίνων μεταβολῶν, ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζονται αἱ βασιλείαι τῶν ἀνθρώπων αἱ πρόσκαιροι καὶ μάταιαι, ἀλλ' ἐπὶ ἀσφαλοῦς καὶ αἰωνίας βάσεως, τῆς θείας δικαιοσύνης.

Ὁ Ἰησοῦς εἶνε βασιλεὺς οὐχὶ μόνον φύσει, ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ. Καὶ φύσει μὲν βασιλεὺς εἶνε διτῶς, κατὰ μὲν τὴν θεότητα καταγόμενος αἰδίως ἐκ τοῦ βασιλέως τῶν βασιλευόντων, τοῦ μόνου Δυνάστου, Παντοκράτορος Θεοῦ, κατὰ δὲ τὸ ἀνθρώπινον ἐκ τῆς βασιλικῆς φυλῆς τοῦ Δαυὶδ. Ἀρετῇ δὲ βασιλεὺς ἐγένετο ὁ Ἰησοῦς, διότι, Θεὸς ὢν, ἐγένετο ταπεινὸς ἄνθρωπος, «ὑπὴρκος τῷ πατρὶ» μέχρι θανάτου σταυρικοῦ.

Ἰδοὺ πῶς ἐκφράζει τοῦτο ὁ θεῖος Παῦλος λέγων περὶ τοῦ Ἰησοῦ: ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἄρπαγμόν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβών, καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπὴρκος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς ὑπερύψωσεν Αὐτόν, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσῃται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς, ἀμήν.»

Ἐπεὶ δὲ ἡ Βασιλεία τοῦ Ἰησοῦ ἔχει ὡς στηρίγματα αἰώνιον καὶ ἀσάλευτον τὴν ἀπόφασιν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, διὰ τοῦτο οὔτε ὑπὸ χρόνου, οὔτε ὑπὸ τόπου περιορίζεται καὶ εἶνε ἄπειρος καὶ αἰώνιος:—«Ἡ βασιλεία σου βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων καὶ ἡ δεσποτεία σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ.»

Βασιλεὺς δὲ ὢν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς βασιλεύει ἐπὶ ὑπὴρκόν τοὺς ὁποίους Αὐτὸς δέχεται διὰ τῆς σαγήνης τῆς Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου διδαχῆς καὶ διαμορφώνει. Δὲν ἐκλέγουν οἱ ὑπὴρκοι τὸν βασιλέα Χριστόν, ἀλλ' Αὐτὸς ἐκλέγει τοὺς ὑπὴρκοὺς Του. «Οὐχ' ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελέξαμην ὑμᾶς» λέγει πρὸς ὅλους ὁ Χριστὸς, ὅπως εἶπε καὶ πρὸς τοὺς πρῶτους μαθητάς Του. Εἰς πολίτας Του δὲ διαμορφώνει τοὺς ἀνθρώπους ἀναγεννῶν καὶ προσάγων αὐτοὺς διὰ τοῦ σπύρου τῶν ρημάτων Του.

Τίποτε τὸ τυραννικόν, τίποτε τὸ αὐθαίρετον, τίποτε τὸ φαῦλον, τίποτε ἐξ ὧσων παρατηροῦνται ἐπὶ τῶν ματαίων βασιλέων τοῦ κόσμου τούτου, δὲν παρατηρεῖται ἐπὶ τοῦ παμβασιλέως Χριστοῦ. «Ἄρατε, λέγει, τὸν ζυγόν μου καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρῶτός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν· ὁ γὰρ ζυγὸς χρηστός, καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν.» Τί λαμπρὸς βασιλεὺς!

Πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι μόνον ἀθλιότης καὶ οὐδὲν ἕτερον ὑπάρχει εἰς τὰς Βασιλείας καὶ εἰς τὰ πολιτεύματα τῶν ἀνθρωπίνων. Πρέπει νὰ μετανοήσωμεν ἀπὸ καρδίας καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν πρὸς τὸν Κύριον συμμορφούμενοι πρῶτον πρὸς τοὺς θρησκευτικοὺς Αὐτοῦ νόμους. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐγγραφῶμεν εἰς τὰ μητρώα τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, καθιστάμενοι ἀπὸ τοῦ νῦν μακάριοι.

Διότι πρὶν ἐπικρατήσῃ γενικῶς ἐπὶ ὅλων, ἐπικρατεῖ μερικῶς ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὑποτασσομένων τῷ Παμβασιλεῖ Χριστῷ, ὁ Ὁποῖος εἶπεν:—«Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.» Ἡ ἐπικρατήσις δὲ αὕτη τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου, προπαρασκευάζει καὶ ἐπιταχύνει τὴν ἔλευσιν τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ πάσης τῆς γῆς εἰς δόξαν Θεοῦ καὶ εἰς εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

ΠΡΟΣ ΔΗΜΗΤΣΑΝΑΝ, ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ε'.

Εἶνε ὁμολογουμένως μιὰ θαυμασία χώρα ἡ Ἑλλάς. Αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ τῆς εἶνε ἀληθῶς ὑπέροχοι. Τὸ κλίμα τῆς εἶνε τὸ καλύτερον ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ τὴν διασχίσῃ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου ἕως τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς, δὲν δύναται παρὰ νὰ μείνῃ κατάπληκτος ἀπὸ τὴν διαύγειαν τῆς μοναδικῆς ἀτμοσφαιρᾶς τῆς. Αἱ ὥραι ἐκεῖ εἶναι τόσον γλυκεῖαι, τόσον μαγικαὶ ὥστε ὁ ἐπισκέπτης νὰ μὴ δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὸν θαυμασμόν του καὶ τὴν ἀπεριόριστον χαρὰν του. Μὲ μίαν λέξιν εἶνε ἕνας μαγευτικὸς τόπος ἡ Ἑλλάς, μοναδικὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Τοιαύτας ἀληθῶς ἐντυπώσεις προσεκόμισεν ὁ γράφων ὅταν περὶ τὰ τέλη παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου ἀναχωρήσας ἐκ Τριπολιτσᾶς ἐν ὥραϊον ἀπόγευμα ἀνέβαινε τὰ βραχώδη ἐκείνα μέρη τῶν Ἀρκαδικῶν Βουνῶν πρὸς τὴν Δημητσάνην εὐρισκομένην εἰς ὑψόμετρον 3000 περίπου ποδῶν, ἁλλὰ προσιτὴν δι' αὐτοκινήτων λεωφορείων.

Ἡ Ἱστορικὴ ἐκείνη κομόπολις, ἡ Δημητσάνα, πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας Γορτυνίας, ἔδρα τῆς Ἐπισκοπῆς Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως μὲ ἕνα θερμοὺργον Ἱεράρχην, ἔχει σήμερον περὶ τὰς 455 οἰκίας ἥτοι 2250 περίπου κατοίκους καίτοι κατὰ τὸ θέρος ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς αὐξάνει κατὰ τι λόγῳ πολλῶν παραθεριστῶν. Οἱ κάτοικοι τῆς Δημητσάνης ἀνέκαθεν δὲν ἦσαν πολλοί, διότι, ὡς ἐκ τοῦ βραχώδους τοῦ ἐδάφους τῆς, ἐξενητεύοντο ἀρκετὰ, φιλαπόδημοι καὶ ἐξαιρετικῶς προοδευτικοί.

Τὸ ὄνομα «Δημητσάνα» ἐδόθη εἰς αὐτὴν ὡς φαίνεται λόγῳ τῆς ἐξαιρετικῆς ψυχρότητος τῶν νερῶν τῆς. Τὸ κλίμα τῆς δροσερὸν κατὰ τὸ θέρος, εἶνε τοῦτ' αὐτὸ παγερὸν κατὰ τὸν χειμῶνα. Δι' αὐτὸ καὶ οἱ Ὀθωμανοί, φίλοι πάντοτε τῶν θερμῶν κλιμάτων, ἀπέφευγον τὴν ἐκεῖ διαμονὴν τῶν, προτιμῶντες τὰς πεδιάδας καὶ τὰ ὁμαλὰ ἐδάφη καὶ τὰ ὑπὴνεμα μέρη.

Ἡ Δημητσάνα πρὸ τοῦ 1820 ἦτο κέντρον γραμμάτων καὶ μαθησέως. Πρέπει δὲ νὰ λεχθῇ πρὸς ἔπαινον καὶ τιμὴν τοῦ ὁμογενοῦς Κλήρου, ὅτι αἱ διάφοροι μοναὶ τῆς ἀπετέλουν σχολικὰ κέντρα ἐπὶ σειρὰν πολλῶν ἐτῶν ἐξυτηρηθέντα διὰ τῶν φώτων τῆς παιδείας, ὅλην τὴν Πελοπόννησον καὶ γενικώτερον ὅλην τὴν Ἑλλάδα μας. Οἱ δὲ μ ο ν α χ ο ἰ ἦ σ α ν ο ἱ δ ι δ α σ κ α λ ο ι. Πενεαὶ γε- νεῶν ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοὺς θόλους τῶν Μοναστηρίων.

Ἡ γνωστὴ Μονὴ Ἰωάννου Λαμπαρδοπούλου, ἡ ἐπιλεγόμενη «Μονὴ τοῦ Φιλοσόφου», ὅπως καὶ ἡ πλησιόχωρος «Μονὴ τῶν Αἰμυλῶν» ἐσκόρπιζον τὰς γνώσεις παντοῦ. Ἐν τῷ μεταξὺ ιδρύθη καὶ ἡ «Σχολὴ Δημητσάνης». Αἱ σχολαὶ αὗται ἐγαλούχησαν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ Πανελληνίου πολλοὺς μαθητὰς ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐγένοντο μετὰ ταῦτα Καθηγηταί, Ἐπίσκοποι, Πατριάρχαι.

Ἡ Δημητσάνα, ὅπως γνωρίζομεν, ἔγινε καὶ τὸ κέντρον τῆς δράσεως τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Εἰς τὴν Δημητσάναν ἐγεννήθησαν καὶ ἐσπούδασαν καὶ οἱ γνωστοὶ τοῦ γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας πρόμαχοι, Γερμανὸς ὁ Μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν καὶ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Πέμπτος. Δι' αὐτὸ σήμερον καὶ δικαιοτάτα οἱ Δη-

μητσανῖται μόλις μεταβῇ κανεὶς εἰς τὴν ὥραϊαν τῶν κομῶ-πολιν ἀμέσως θὰ τὸν φέρουν διὰ νὰ περιεργασθῇ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰς οἰκίας τοῦ Γερμανοῦ καὶ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' διατηρουμένας μέχρι σήμερον εἰς ἀρκετὰ καλὴν κα-τάστασιν.

Εἰς τὴν Δημητσάναν, ὅχι μακρὰν ἀπὸ τὸ λεγόμενον «Κε-φαλόδερσον τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου», εἶδον σωζόμενον ἀκόμη εἰς ἀρίστην κατάστασιν ἕνα μύλον ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ποὺ ἦσαν διὰ νὰ κατασκευάζουν κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἀλῆ Πα-σᾶ τὴν περίφημον «Δημητσανίτικην» πυρίτιδα.

Ἐκ τῆς περιφήμου Βιβλιοθήκης ἡ ὁποία ἄλλοτε ἠριθ-μεῖ πολλοὺς πολυτίμους τόμους, σήμερον ἀσήμαντα πράγμα-τα σώζονται· ἀφηρέθη δὲ ἀπὸ αὐτὴν καὶ τὸ πολυτιμώτατον ἐπὶ μεμβράνης Εὐαγγέλιον ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἔθετον τὴν χεῖρα καὶ ὠρχίζοντο οἱ μυούμενοι εἰς τὴν Φιλικὴν Ἐταιρεί-αν. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Δημητσανῖται εἶναι πολλὴ φιλόμουσοι καὶ φιλαναγνώσται, μία ἀρκετὰ σημαντικὴ πνευματικὴ κίνη-σις γίνεται τελευταίως εἰς τὴν προοδευτικὴν ἐκείνην κο-μόπολιν.

Σήμερον εἰς τὴν Δημητσάναν, ἐκτὸς τῶν Μητροπολιτι-κῶν Γραφείων, ὑπάρχει Γυμνάσιον, Σχολαρχεῖον, Δημοτι-κὰ Σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων, ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνι-κῆς Τραπέζης, Ταχυδρομεῖον, Τηλεγραφεῖον, Ἐφορεία, Εἰ-ρηνοδικεῖον, Δασαρχεῖον καὶ ἐν ὁπωσδήποτε καλὸν ξενοδο-χεῖον διὰ τοὺς ξένους ἐπὶ τῆς ἰδίας ὁδοῦ ὅπου καὶ ἡ οἰκία Γρηγορίου τοῦ Ε'. Λειτουργοῦν ἐν Δημητσάνῃ καὶ διάφο-ροι Σύλλογοι ἐργαζόμενοι δραστηριώτατα διὰ τὴν πρόδον αὐτῆς.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ πόλις τῆς Δημητσάνης, ἡ ὁποία πα-ρουσιάζει πολλὴ σημαντικὴν ἐξέλιξιν πρὸς ὅλας τὰς κατε-υθύνσεις, ἡμπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὸν τουρισμόν της βασιζομέ-νη ἐκτὸς τῶν ἱστορικῶν προσόντων της καὶ εἰς τὴν σχετι-κῶς ἄνετον διαμονὴν τὴν ὁποίαν ἐξασφαλίζουν εἰς τοὺς ἐπι-σκέπτας ἐν καλὸν ὁποσδήποτε ξενοδοχεῖον καὶ ἡ μεγάλῃ καὶ πρὸθυμος περιποίησις τῶν Δημητσανιτῶν.

Γ. Π.

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

Μετ' εὐχαριστήσεως βλέπομεν ὅτι περιοδικά, ἐφημερίδες καὶ ἄλλα ἐντυπα ἀναδημοσιεύουν δι-αφόρους μελέτας, διατριβάς καὶ δημοσιεύσεις, δη-μοσιευόμενας εἰς τὸ ἀνά χεῖρας περιοδικόν μας.

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τὰς συναδέλφους διευ-θύνσεις τῶν περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων τούτων διὰ τὴν τιμὴν καὶ ἐπιτρέπομεν προθύμως τὴν ἐλευ-θεροτυπίαν αὐτὴν ἂν καὶ πιστεύομεν ὅτι θὰ ἡδύ-ναντο ἐφάπαξ νὰ ζητήσουν προηγουμένως, τυπι-κῶς τοῦλάχιστον, τὴν σχετικὴν ἄδειαν.

Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν γίνεται τοῦτο, δὲν νομί-ζουν ὅτι θὰ ἔπρεπε, διὰ λόγους στοιχειώδους τοῦ-λάχιστον συναδελφικῆς ἀθροφροσύνης, νὰ σημειώ-νουν, κάτω ἀπὸ τὰ δημοσιευόμενα, ἀπὸ ποῦ τὰ ἀναδημοσιεύουν.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΠΩΣ ΘΑ ΑΠΟΦΥΓΩΜΕΝ ΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

«Πῶς οἱ νέοι θὰ διαφύγουν τοὺς κινδύνους τῆς νεότητος, οἱ ἄνδρες τοὺς περισπασμοὺς τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας καὶ οἱ γέροντες τὰ δεινὰ τοῦ γήρατος καὶ θὰ ζήσουν εὐτυχισμένα», αὐτὸ ἦτο καὶ εἶνε τὸ αἰώνιον ἐρώτημα καὶ τὸ μέγα πρόβλημα. Ἐλάτε νὰ μελετήσωμεν μαζὺ εἰς τὴν στήλην αὐτὴν τὸ σπουδαῖον αὐτὸ ζήτημα:

Ἐπάρχουν, ὅπως γνωρίζομεν, τρεῖς μεγάλοι δυνάμεις, δυνάμεις ἰσχυρόταται καὶ εὐεργετικά, αἱ ὁποῖαι ἐπεκτείνουν τὴν σωτηριώδη αὐτῶν ἐνέργειαν καὶ ἡμποροῦν καὶ τοὺς νέους, καὶ τοὺς ἄνδρας, καὶ τοὺς γέροντας νὰ κάμουν εὐτυχισμένους καὶ τὴν Κοινωνίαν ὅλην νὰ ἀναδείξουν ἀληθινὸν παράδεισον. Αἱ τρεῖς αὗται δυνάμεις εἶναι: ἡ Ἀνατροφὴ, ἡ Παιδεία καὶ ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία. Μάλιστα αὗται εἶναι καὶ εἰς μάτην οἱ ἄνθρωποι, χωρὶς τὴν ἀρωγὴν τῶν δυνάμεων αὐτῶν, ζητοῦν ἐπὶ τῆς γῆς τὴν εὐτυχίαν.

Καὶ ἡ μὲν καλὴ ἀνατροφή ἐκχερῶνουσα τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν τέκνων διευκολύνει τὴν ἀπόκτησιν ὑγιεινῶς παιδείας καὶ προπαρασκευάζει τὴν ψυχὴν ὅπως δεχθῇ εὐχαρίστως τὰ σωτήρια νάματα τῆς θρησκείας. Ὡστε εἶνε ἡ βάσις. Διὰ τῆς ἀνατροφῆς, λέγει καὶ ὁ περίφημος παιδαγωγὸς PESTALOZZI ἀνυψώνονται τὰ τέκνα πρὸς τὸν Θεόν, διότι παρὰ τῆς μητρὸς ἀνατρεφόμενα καὶ συνειθίζοντα νὰ πιστεύουν εἰς τὴν μητέρα των, νὰ τὴν ἀγαποῦν καὶ νὰ τὴν ὑπακούουν, μαθαίνουν, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, καὶ εἰς τὸν Θεὸν νὰ πιστεύουν καὶ τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον των ν' ἀγαποῦν.

Πραγματικῶς σωτήρια εἶναι τὰ ἀποτελέσματα τῆς καλῆς ἀγωγῆς, καθόσον ἐξ αὐτῆς κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ εὐημερία ἢ δυστυχία τῶν κοινωνιῶν. Οἱ ἀρχαῖοι καὶ οἱ νεώτεροι πολὺ καλὰ εἶχον ἐμβαθύνει εἰς τὴν ἀτομικὴν αὐτήν. Καὶ βλέπομεν, κατὰ ταῦτα, τὸν σοφὸν Νομοθέτην τῆς ὥραιας Σπάρτης νὰ κανονίζῃ ὅχι μὲ ἀπλᾶς συμβουλὰς, ἀλλὰ καὶ μὲ νομοθετικὰς διατάξεις τὴν σωματικὴν καὶ ἡθικὴν ἀνατροφήν τῶν τέκνων· καὶ ὅχι μόνον ἀφ' ἧς στιγμῆς γεννηθῶν καὶ καθ' ὅλην τὴν παιδικὴν καὶ νεανικὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς γεννήσεως αὐτῶν· διότι βλέπομεν ὅτι, διὰ τῶν ἀσκήσεων τὰς ὁποίας ἐπέβαλλεν εἰς τὰς Σπαρτιάτιδας, ἐφρόντιζε νὰ προετοιμάξῃ εἰς αὐτὰ μητέρας ὑγιεστάτας εὐδόστους.

Τὴν ἀγάπην τῆς καλῆς ἀνατροφῆς συνηθάνθη καὶ ὁ σοφὸς Νομοθέτης τῶν Ἀθηναίων τὴν ἀνατροφήν τῶν νέων ἐπεμελήθη καὶ περὶ δημοσίων ἡθῶν ἐφρόντιζε, καὶ κάθε ἀργὸν καὶ ἐπιβλαβὴ ἔφερεν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου καὶ εἰς τοὺς γονεῖς τὸ καθήκον τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων αὐτῶν ἐπέβαλλεν ἐπὶ ποινῇ αὐστηρᾷ. Τί δὲ ἄλλο ἔκαμνον καὶ οἱ ἑπτὰ σοφοὶ τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος διὰ τῶν ὥραιων ἐκείνων ἀποφθεγμάτων των παρὰ νὰ ἀναπλάττουν τὴν καρδίαν καὶ νὰ καθοδηγοῦν τοὺς παρόντους μας εἰς τὴν ἀρετήν; Καὶ ὁ Σωκράτης ὅλον του τὸν βίον τὸν ἀφιέρωσεν εἰς τὴν ἡθικὴν διάπλασιν τῶν νέων· διότι ἐθεώρει αὐτὴν ὡς τὴν μόνον ἀσφαλῆ βάσιν τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἀλλὰ εἰς τὸν Χριστιανισμόν ἀπέκειτο ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἀνατροφήν. Ποῖον ἄλλον σκοπὸν ἐπὶ τῆς γῆς εἶχεν ὁ Θεάνθρωπος παρὰ ὅπως, διὰ τῆς διδασκαλίας Του καὶ διὰ τοῦ φωτοβόλου παραδείγματός Του, διαπαιδαγωγήσῃ καὶ τελειοποιήσῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος οὕτως ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς γῆς εὐτυχισμένοι νὰ ζήσωμεν καὶ τὴν οὐράνιον μετέπειτα ν'

ἀπολαύσωμεν εὐχαρίστησιν; Ἐπὶ τὰς φιланθρώπους πτέρυγας τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ παιδαγωγικὴ εὗρε τὴν βάσιν τῆς, τὸν ἀληθινὸν σκοπὸν τῆς καὶ τὰ μόνα ἀσφαλῆ καὶ κατὰλληλα μέσα, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται πληρέστατα ὁ σωτήριος σκοπὸς τῆς.

Κανεῖς δὲν θὰ ἀμφισβήτησῃ ποτὲ τὴν μεγίστην ὠφέλειαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς σωματικῆς ὑγείας. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι θὰ συνομολογήσωμεν ὅτι ἡ ἡθικὴ τελειότης τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ἀσυγκρίτως ὠραιοτέρα καὶ ὑψηλοτέρα καὶ χρησιμωτέρα τῆς φυσικῆς.

Εὐτυχισμένον λοιπὸν τὸ γυναικεῖον φύλον, διότι αὐτὸ εἶνε προωρισμένον διὰ τῆς ἀνατροφῆς νὰ προαγάγῃ τὸ ἀνθρώπινον γένος εἰς τὴν ἡθικὴν τελειότητα. Μάλιστα! Αἱ κυρίαι εἶναι οἱ φυσικοὶ λειτουργοὶ τῆς ὑψηλοτάτης ἐκείνης ἐπιστήμης τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν «Παιδαγωγικήν».

Ὅτε ὁ Μέγας Ναπολέων ἔλεγε πρὸς τὴν σοφὴν παιδαγωγόν, τὴν κ. Καμπάν, «δός μοι μητέρας καλὰς καὶ ἐναρέτους καὶ τότε σοὶ ἐγγυῶμαι τὴν εὐτυχίαν τῆς Γαλλίας» συνομολογεῖ ὁ μεγαλόνους ἐκεῖνος ἄνθρωπος ὅτι οὔτε οἱ πολυάριθμοι στρατοί, οὔτε αἱ κατακτήσεις, οὔτε τὰ πλοῦτη, οὔτε οἱ κώδικες καὶ τῶν πλέον σοφωτέρων νόμων, οὔτε τὰ Κολλέγια καὶ αἱ Ἀκαδημίαι καὶ τὰ Πανεπιστήμια, δὲν ἡμποροῦν νὰ φέρουν τὴν ἀληθινὴν εὐτυχίαν τῶν Λαῶν χωρὶς μητέρας καλὰς καὶ, συνεπῶς, χωρὶς ἀνατροφὴν.

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐξέφρασε καὶ ὁ Δρ. MARTIN ὅτε, μετὰ πολλὰς μελέτας, πρὸ ἐκκλησιδίου τινὸς συνομιλήσας τυχαίως μὲ κάποιον εὐσεβῆ χωρικόν, ἐπέισθη ὅτι χωρὶς χριστιανικὴν ἀνατροφήν, τὴν ὁποίαν μόνον ἀγαθαὶ μητέρες ἡμποροῦν νὰ ἐμπνεύσουν, εἶνε ἀδύνατος ἡ ἐξασφάλις ἀληθινῆς εὐτυχίας.

«Περιηγήθην, λέγει, ὁλοκλήρους τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας καὶ ἐθαύμασα τὴν ποικιλίαν καὶ ἀφθονίαν τῶν φυσικῶν προϊόντων των· ἐθαύμασα τὰ κολοσσιαῖα ἐργοστάσια των, τὰς ἡλεκτροκινήτους μηχανάς· ἐθαύμασα τοὺς ἐμπορικὸς στόλους των, τὰ πλοῖα, τὰς βιομηχανίας, τὰς γεφύρας, τοὺς σιδηροδρόμους, τὰς διώρυγας, τὰ φῶτα, τὴν δόξαν, τὰ Μουσεία, τὰ Πανεπιστήμια, τὰς ἐλευθερίας, τὰ δικαστήρια καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν.

Καὶ ὅμως δὲν ἡμπόρεσα, λέγει, νὰ μείνω εὐχαριστημένος διὰ τὴν εὐημερίαν αὐτήν. Ἐν μέσῳ τοῦ πλοῦτος αὐτοῦ, ἐκτὸς τῶν μικρῶν παιδιῶν κανένα εὐτυχισμένον δὲν εὗρηκα. Παντοῦ παράπονα καὶ γογγυσμοί, παντοῦ δυσἀρέσκεια καὶ πληγαί. Οἱ χωρικοὶ γογγύζουν διὰ τοὺς φόρους, οἱ ἐργάται διὰ τὰ ἡμερομίσθια των, οἱ ἔμποροι διὰ τὰ τελευτεῖα, αἱ σύζυγοι κατὰ τῶν συζύγων των, οἱ σύζυγοι κατὰ τῶν γυναικῶν των, οἱ κυβερνώμενοι κατὰ τῶν κυβερνώντων, οἱ κυβερνῶντες κατὰ τῶν κυβερνωμένων. Ἡ δυσἀρέσκεια κατατρώγει τὰς ψυχὰς ὅλων.

Ὁ θαυμασμός μου τότε ἔπαυσε, λέγει ὁ Δρ. MARTIN, καὶ ἤρχισα νὰ ἀνερευνῶ τὴν αἰτίαν τοῦ κακοῦ. Ἐνόμισα δὲ ὅτι ἂν ἡ ἐκπαίδευσις ἐπεκταθῇ, ἂν ὁ βίος γίνῃ κἄπως ἀνευτέρως, θὰ μετριασθῇ καὶ τὸ κακόν. Καὶ πρὸς τὸν διπλοῦν αὐτὸν σκοπὸν ἐργάσθην, ἐκοπίασα, ἀλλὰ ὅλα εἰς μάτην. Ἀσθενήσας δὲ μετέβην εἰς χωρίον διὰ νὰ ἡσυχάσω.

Καὶ ἐκεῖ, δυστυχῶς, εἶδον ἐν μικρογραφίᾳ τὴν κακοχίαν τῆς Κοινωνίας. Οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐκεῖ σχολείου, γεμάτοι ἀπὸ αὐθάδειαν, μὲ κατέπεισαν ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις, ὅπως εἶνε σήμερον, αὐξάνουσα τὰς διανοητικὰς ἐξασθενεῖ τὰς ἡθικὰς δυνάμεις. Καὶ τότε ἐπεθύμησα νὰ καύσω, εἰ δυνατόν, τὰ βιβλία ὅλα, καὶ νὰ ἐκριζώσω ὁλόκληρον τὸ δένδρον τῆς παιδείας.

Ἀλλὰ εἰς τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ χωρίου ἐγνώρισα ἕνα γέ-

ροντα πτωχόν ὁ ὁποῖος ἐν κατανύξει προσήχετο πάντοτε· καὶ μολοντί, ὡς ἔμαθον, πολλὰς δυστυχίας ὑπέφερε χάσας καὶ τὰ τέσσαρα παιδιά του καὶ τὴν καλὴν του σύζυγον καὶ ἀνίκανος λόγῳ τοῦ γήρατος ἦτο δι' ἐργασίαν καὶ ἀπὸ δωρεὰς ἐτρέφετο, ἐν τούτοις εἰς τὸ σεβάσιμον πρόσωπόν του διετῆρει γαλήνην θαυμασίαν, μεταδιδομένην καὶ εἰς τὴν ἰδικήν μου ψυχὴν.

Ὅτε δὲ ἐπληροφορήθην ὅτι ἡ ἡρεμία τοῦ γέροντος ἐκείνου ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀπείρων δυστυχιῶν του ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς Χριστιανικῆς ἀνατροφῆς του, τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεώς του, τὴν ὁποίαν ἡ φιλόστοργος μητέρα του ἐξ ἀπαλῶν δυνάμεων τῷ εἴχεν ἐμπνεύσει, τότε οἱ ὀφθαλμοί μου ἦνοιξαν, τότε ἐνόησα ὅτι μόνον ἡ Χριστιανικὴ ἀνατροφή, μόνον τὸ Θρησκευτικὸν ἀἰθερὶσμα δύνανται νὰ καταπαύσῃ τὴν κοινωνικὴν κακοῦσίαν.»

Ἐχουν σφάλμα λοιπὸν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι, παραγνωρίζοντες τὴν κοινωνικὴν ἀξίαν τῆς γυναικός, θεωροῦν περιττὴν τὴν διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξίν της. Ἀλλ' ἐπίσης ἔχουν ἄδικον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι, κηρύττοντες τὴν χειραφρέτησιν τῆς γυναικός, δὲν κάμνουν καμμίαν διάκρισιν μεταξὺ τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς γυναικός, θέλοντες νὰ ἰδοῦν αὐτὰς καὶ μηχανικούς, καὶ δικηγόρους καὶ ἀξιωματικούς καὶ μὴ «τὰ ἑαυτῶν ἔργα κομίζουσας» κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἔκφρασιν.

Οἱ τοιοῦτοι νομίζουν ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνυψώνουν τὸ ὠραῖον φῶλον καὶ προάγουν τὴν Κοινωνίαν· ὑπάρχουν δὲ καὶ γυναῖκες πού τὸ πιστεύουν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Καὶ λησμονοῦν οὗτοι ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀντὶ νὰ ὑψώσουν, ἐξευτελίζουν τὴν γυναῖκα καὶ τὴν καταβιβάζουν ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς τὴν ὥρισε. Δὲν κατανοοῦν ὅτι προκαλοῦντες τὰς γυναῖκας εἰς τὰ ἴδια μὲ τούτους ἄνδρας ἔργα ἀντιστρατεύονται τὴν βουλὴν τοῦ Ὑψίστου, ὁ Ὅποιος, ἐν τῇ ὑπεράττῃ Αὐτοῦ σοφίᾳ δι' ἄλλων προσόντων σκοπῶς προοικίσας τὰς γυναῖκας καὶ δι' ἄλλων τούτους ἄνδρας, δι' ἄλλα ἔργα προώρισε τὰς μὲν καὶ δι' ἄλλα τούτους δέ. Δὲν κατανοοῦν ὅτι ὅχι μόνον τὰ φυσικά, ἀλλὰ καὶ τὰ ἠθικά τέκνα τῶν γυναικῶν εἶναι οἱ ἄνδρες.

Εἰς τὰς γυναῖκας ὁ Θεὸς ἀνέθεσεν ὅχι μόνον διὰ τοῦ γάλακτός των τὸ σῶμα τῶν τέκνων των νὰ ἀναπτύσσουν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσεβείας καὶ τὴν ψυχὴν τῶν τέκνων των νὰ διαπλάττουν ὅπως ἀναδείξουν αὐτὰ ὡς ἀληθινὰς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἰδοὺ τὸ ὑψηλὸν καὶ θεῖον ὄντως ἔργον τῶν γυναικῶν, ἔργον ἀσφαλῶς ἀνώτερον παντὸς ἄλλου ἔργου ἐπὶ τῆς γῆς. Ἰδοὺ δὲ διατὶ ὁ Πάνσοφος Θεὸς διὰ τῶν παιδαγωγικῶν ἰδίως προσόντων ἐπροοίκισε τὰς γυναῖκας. Καὶ ἐνῶ εἰς τὸν ἄνδρα ἐχάρισε σωματικὴν δύναμιν καὶ διάνοιαν ἰσχυροτέραν, εἰς τὴν γυναῖκα ἐχάρισε λεπτότητα σώματος καὶ ψυχῆς, εὐαισθησίαν μεγίστην, ὑπομονήν, αὐταπάρνησιν, πίστιν, ἐλπίδα, ἀγάπην, συμπάθειαν.

Μὲ τὰ θεῖα αὐτὰ δῶρα, πού ἀποτελοῦν τὰ ἔξοχα προτερήματα τῆς παιδαγωγοῦ, ὁ Θεὸς κατέστησε τὴν γυναῖκα ἐν τῇ φαινομενικῇ της ἀδυναμίᾳ, πᾶν τοῦτο δὲ νὰ μὴ ὀν πρὸς διάπλασιν ψυχῶν καὶ τελειοποίησιν τοῦ ἀνδρὸς, τὸ ὁποῖον πλάσας ὁ Θεὸς δὲν ἀφῆκε μόνον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν γυναῖκα σὺν τρωφῶν καὶ βοήθῳ αὐτοῦ ἔπλασεν ὅπως ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ βρεφικῆς ἐμφανίσεως μέχρι τῆς ἐπιθανατίου κλίνης ἀχώριστος παρ' αὐτῷ παραμένη, ὅχι διὰ νὰ θέλγῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν θελημάτων της νὰ τὸν καλυτερεύῃ, νὰ τὸν τε-

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΜΑΣ

ΜΙΑ ΜΗΤΕΡΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΥΓΑΤΕΡΑ ΤΗΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἀγαπητὴ μου κόρη,

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος στερεῖται μὲν σωματικῆς καλλονῆς, ἐπροοικίσθη ὅμως διὰ φωνῆς καθαρᾶς καὶ ἀρμονικῆς, προσελκύει εἰς ἑαυτὸν τοὺς ἀκροατάς, οἱ ὁποῖοι, θελγόμενοι ὑπὸ τῆς γλυκύτητος τῆς φωνῆς, οὐδόλως παρατηροῦν τὴν σωματικὴν ἀσχημίαν.

Κάποιος διάσημος συγγραφεὺς διηγεῖται περὶ ἑαυτοῦ τὰ ἐξῆς:—Εἰς κάποιαν δημοσίαν συγκέντρωσιν ἠγάπησε περιπαθῶς κάποιαν νεάνίδα, καταθελχθεὶς ἀπὸ τὰ σωματικά της θέληγτρα· δὲν τοῦ ἐδόθη ὅμως εὐκαιρία νὰ ἀκούσῃ καὶ τὴν φωνὴν της καὶ νὰ διακρίνῃ τὴν οὐμίαν της.

Μαθὼν τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀγαπωμένης του πού κατῶκει πολλὰ μίλια μακρὰν τῆς ἰδικῆς του κατοικίας, ἀπῆλθε διὰ νὰ τὴν συναντήσῃ καί, ἀφοῦ ἐκφράσῃ τὸν διάπυρον αὐτοῦ ἔρωτα, νὰ ζητήσῃ τὴν δεξιάν της. Φθάνει εἰς τὸν τόπον ὅπου κατῶκει τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας του· συναντᾷ τὴν νεάνίδα καὶ ἀκούει αὐτὴν τὸ πρῶτον λαλοῦσαν.

Ἡ γλῶσσα τῆς νέας ἐκεῖνης ἦτο ἀπότομος, ἡ φωνὴ τῆς ἦτο ἀσαφὴς καὶ πολὺ τραχεῖα. Αὐτὸ ἦτο ἀρεκτὸν διὰ νὰ ἀλλάξῃ ἀμέσως τὸ αἶσθημα τοῦ ἐρωτολήπτου καὶ ἀναγκάσῃ αὐτὸν νὰ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ ἐκεῖνην μετὰ τῆς ἰδίας ταχύτητος, μετὰ τῆς ὁποίας πρότερον ἤρχετο πρὸς συνάντησίν της. Ὁ πρῶτον ἄγγελος ἐφάνη ἥδη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὡς κατὰ ἀποκρουστικόν.

Δι' αὐτό, ἀγαπημένη μου κόρη, μηδαμῶς παράβλεπε τὴν ἐπιμέλειαν τῆς γλώσσης, φροντίζονσα ὅπως εἶνε αὐτὴ πάντοτε ὀρθή, πάντοτε καθαρὰ, πάντοτε εὐηχος, πάντοτε γλυκεῖα καὶ πάντοτε εὐρυθμια.

Ἐν γένει ὅλον τὸ ἐξωτερικόν σου ἄς εἶνε εὐγενὲς χαρὶεν καὶ κομψόν. Πλὴν ἀπόφευγε μετὰ πάσης ἐπιμελείας πᾶν τὸ ἐπιτετηδευμένον καὶ τεχνικόν, τὸ ὁποῖον, μακρὰν ἀπέχον τοῦ νὰ καταστήσῃ τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου κομψόν, καθιστᾷ αὐτὸ πραγματικῶς ἄκομψον καὶ ἀσχημον.

(Συνέχεια εἰς τὸ ἐπόμενον)

Ἀρ. Κ. Σπ.

λειποῖν καὶ νὰ τὸν κάμνῃ εὐτυχισμένον.

Ἄς συνασθῇ λοιπὸν τὸ ὁμογενὲς γυναικεῖον φῶλον καὶ μάλιστα τῆς Μεγάλῃς ταύτης Χώρας, τὴν ὑψηλὴν ἀποστολήν, διὰ τὴν ὁποίαν προώρισε αὐτὸ ὁ Θεὸς ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. Ἄς ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν μεγίστην εὐθύνην του καὶ ἄς καλλιεργήσῃ τὰ πολύτιμα δῶρα διὰ τῶν ὁποίων ἐπροοικίσθη ὅπως γίνῃ ὠφέλιμος ἐν τῇ κοινωνίᾳ.

Ἄς ἀσπασθῇ τὴν ὑψηλὴν ἐπιστήμην τῆς Παιδαγωγικῆς διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του διότι κανεὶς δὲν ἔμπορεῖ νὰ μεταδῶσιν κατὰ τὴν εὐδοκίαν του, διὰ τῆς φιλοφρονήσεως αὐτοῦ διαφωτίσῃ τὴν διάνοιάν του, διὰ τῆς φιλοφρονήσεως αὐτοῦ θρησκείας αὐτοῦ θεορᾶν τὴν καρδίαν του.

Ἄς ἀνυπνωθῇ ὑπεράνω ὕλης καὶ τότε αἱ κατὰ τῶν γυναικῶν καθημεριναὶ αἰτιάσεις τῶν ἀνδρῶν θὰ ἐκλείψουν. Τότε νέοι καὶ νεάνιδες καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες θὰ διαφεύγουν τοὺς κινδύνους τῆς ἡλικίας των καὶ θὰ ἐργάζονται δραστηρίως ὑπὲρ τῆς εὐδαιμονίας τῆς ἀνθρωπότητος. Τὸ πᾶν ἔγκειται ἐν τῇ Χριστιανικῇ θρησκείᾳ.

Γ. Π.

ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΗ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Διατὶ νὰ μὴ κάμνωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ σπίτια μας, σπίτια ὅπου τὰ παιδιὰ νὰ σκέπτονται, νὰ λέγουν καὶ νὰ πράττουν μόνον τὸ καλόν. Διατὶ νὰ μὴ ἐξασφαλίσωμεν καὶ εἰς ὅλα τὰ Ἑλληνικὰ σπίτια τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν ποὺ ἔρχεται ἀπὸ τὰ παιδιὰ μὲ χριστιανικὸν χαρακτῆρα; Διατὶ νὰ μὴ ὀπλίσωμεν ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς οἰκογενείας μὲ τὰ ἀκαταμάχητα ὅπλα ἐναντίον τῆς οικονομικῆς πίεσεως, τῆς συζυγικῆς δυσαρμονίας, τῆς ἀνηθικότητος, τῆς χαλαρώσεως τῆς θρησκευτικῆς, μὲ μίαν λέξιν, ἐναντίον τῆς πραγματικῆς δυστυχίας;

Ὁ τρόπος δὲν εἶναι ἀδύνατος. Μὲ τὴν ἴδρυσαν, τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ τὴν ὁμοιόμορφον, κανονικὴν, ἀπρόσκοπτον, ἀποτελεσματικὴν καὶ καρποφόρον λειτουργίαν Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς κάθε Κοινότητα, Ἑνορίαν, Παροικίαν, μικρὰν ἢ μεγάλην. Μὲ τὸ νὰ ἐγκολπωθῶμεν ὅλοι τὸ κήρυγμα νέας δημιουργίας ποὺ μᾶς κάνει ἡ Ἑλληνικὴ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς: «Νὰ μὴ μέινῃ καὶ ἐν Ἑλληνόπουλον ἐν Ἀμερικῇ ἢ χωρὶς θρησκευτικῆς μόρφωσης».

6—ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Οἱ ὁμογενεῖς πατέρες καὶ αἱ Ἑλληνίδες μητέρες κατὰ πρότίστον λόγουν ἔχουν καθῆκον, ἔχουν ὑποχρέωσιν ἱεράν, ἔχουν σ υ μ φ έ ρ ο ν νὰ ἐρωτήσουν καὶ νὰ μάθουν ἂν λειτουργῇ καὶ πῶς λειτουργεῖ τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς τὴν Κοινότητα, τὴν Ἑνορίαν ἢ τὴν Παροικίαν των, μικρὰν ἢ μεγάλην.

Ὅλοι οἱ Ἕλληνες κατὰ δεύτερον λόγον ἔχουν ἱερὸν καθῆκον νὰ ἐρωτήσουν καὶ αὐτοὶ ἂν λειτουργῇ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς τὴν Κοινότητα ἢ Παροικίαν των. Ἐὰν λειτουργῇ Κατηχητικὸν Σχολεῖον νὰ τὸ ἐμπιστευθῶν καὶ νὰ ὁδηγήσουν εἰς αὐτὸ τὰ τέκνα των. Νὰ λάβουν ἐνδιαφέρον ζωηρὸν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ νὰ διεγείρουν τοιοῦτον εἰς τοὺς ἄλλους ὁμογενεῖς. Νὰ παρακολουθήσουν τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ἐπὶ ἀρκετὰς Κυριακὰς μὲ τὴν βεβῶστητα ὅτι ἡ πνευματικὴ τροφὴ ὅπως καὶ ἡ ὕλική, ποὺ δίδεται εἰς τὰ παιδιὰ, εἶναι κατάλληλος καὶ διὰ τοὺς μεγάλους. Νὰ παρατηρήσουν ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα φοιτοῦν εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Ἐὰν δὲν φοιτοῦν ὅλα νὰ προπαγανδίσουν οἱ ἴδιοι μεταξὺ τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν ὥστε νὰ στείλουν τὰ παιδιὰ των εἰς τὸ Κατηχητικόν.

Ἐὰν κατὰ τύχην δὲν λειτουργῇ εἰς τὴν Κοινότητα ἢ Παροικίαν των Κατηχητικὸν Σχολεῖον νὰ ἐρωτήσουν τὸν Ἱερατικὸν Προϊστάμενον ἢ τὴν

Σχολικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ νὰ μάθουν τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους δὲν λειτουργεῖ. Πολλὰς φορὰς οἱ λόγοι εἶναι ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὴν θέλησιν τοῦ Ἱερέως ἢ τοῦ Διδασκάλου. Εἰς τέτοια περίστασι νὰ υποβοηθήσουν οἱ ἴδιοι μὲ ὅλην των τὴν δύναμιν τὸν Ἱερέα ἢ τὸν Διδάσκαλον διὰ νὰ ἰδρυνθῇ Κατηχητικὸν Σχολεῖον.

Ἐὰν εἰς τινὰ Ἑνορίαν μιᾶς Κοινότητος δὲν λειτουργῇ Κατηχητικὸν Σχολεῖον, οὔτε λαμβάνεται φροντὶς νὰ μεταφέρονται τὰ παιδιὰ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὰς Κυριακὰς, νὰ ἐρωτήσουν τὸν Ἱερέα καὶ μὲ τὴν συγκατάθεσίν του νὰ ἰδρυνθῇ Κατηχητικὸν Σχολεῖον. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς ἰδρύσεώς του καὶ τὰ σχετικὰ ἐφόδια ἃς ζητήσουν πληροφορίας ἀπὸ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν, Γραφεῖον Κατηχητικῶν Σχολείων, τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὸ Κτίριον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς εἰς τὴν διεύθυνσιν:

The Greek Archdiocese's Church Schools
Pomfret Center, Conn.

Ἐὰν εἰς μίαν Παροικίαν μικρὰν ὑπάρχῃ καὶ λειτουργῇ Ἀπογευματινὸν Σχολεῖον, ἀλλὰ δὲν λειτουργεῖ Κατηχητικόν, ἃς ἐρωτήσουν τὸν Διδάσκαλον ἢ τὴν Διδασκάλισσαν. Ἡ ἴδρυσίς καὶ ἡ λειτουργία του εἶναι εὐκόλος. Ὁ Διδάσκαλος ἢ ἡ Διδασκάλισσα ἀπευθύνεται εἰς τὴν ἀνωτέρω διεύθυνσιν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τὰ περαιτέρω τακτοποιοῦνται.

Ἐὰν εἰς μίαν πολὺ μικρὰν πόλιν ἢ χωριὸ κατοικοῦν μόνον πέντε ἕως δέκα Ἑλληνικὰς οἰκογενεῖαι καὶ δὲν ἔχουν οὔτε Σχολεῖον, οὔτε Ἐκκλησίαν, ἃς ἀναλάβουν τινὲς τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἀπευθυνθῶν εἰς τὸ Γραφεῖον τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων εἰς τὴν δοθεῖσαν διεύθυνσιν. Ἀπ' αὐτὸ θὰ λάβουν ὅλας τὰς πληροφορίες καὶ ὁδηγίας μὲ τὸ ἐπόμενον ταχυδρομεῖον καὶ ἐντελῶς δωρεάν.

Ἐὰν εἰς τινὰ πόλιν ἢ χωριὸν κατοικῇ μόνον μία οἰκογένεια καὶ θέλει νὰ μορφώσῃ θρησκευτικῶς τὰ τέκνα τῆς ἢ ἴδια ἢ μητέρα, ἃς μὴ ἀργοπορήσῃ νὰ γράψῃ πρὸς τὸ ἴδιον Γραφεῖον διὰ πληροφορίας καὶ ὁδηγίας. Θὰ λάβῃ ἀμέσως ἀπάντησιν καὶ ὁδηγίας δωρεάν.

Πολλοὶ ἱερεῖς, πολλοὶ διδάσκαλοι, πολλοὶ Κοινοτάρχαι, πολλοὶ γονεῖς ἔχουν ἐνδοιασμοὺς καὶ δὲν γράφουν πρὸς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τῶν Ἀρχῶν διὰ τοιαῦτα ζητήματα. Διαβεβαιούμεν ὅμως πάντας ὅτι τὸ Γραφεῖον τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένον καὶ συστηματοποιημένον εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Πόμφρετ δίδει ἀμέσως καὶ λίαν εὐχαρίστως οἰανδήποτε πληροφορίαν καὶ ὁδηγίαν σχετικὴν μὲ τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα καὶ τὰ θρησκευτικὰ βιβλία.

Καθῆκον ὅθεν τῆς ὁμογενείας εἶναι νὰ ἐξετάσῃ ἀμέσως, νὰ βοηθήσῃ, νὰ πρωτοστατήσῃ ὥστε νὰ ἰδρυνθῶν Κατηχητικὰ Σχολεῖα εἰς πᾶσαν Κοινότητα, Ἑνορίαν, Παροικίαν μικρὰν ἢ μεγάλην, συνεισισμὸν καὶ οἰκογενείας ἔστω καὶ μίαν μόνην.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

'Ονοματεπώνυμον Νυμφευθέντων

'Ιαν. 15	Νικόλαος Α. Φράγκος	Νίκη Α. Παστρικού
» 15	Μιχαήλ Κ. 'Αχιούρης	Βασιλική Κριθή
» 15	Παναγιώτης Δ. Σεπεντζής	Ζωή Θ. Μοσχογιαννίδου
» 15	'Ατόνιος Σ. Παυλίδης	'Ελένη Ν. Χρανιώτη
» 17	'Ιωάννης Μ. Καττηρηόστου	Μαριάννα Ι. Μπόουλς
» 18	'Αναστάσιος Α. Ρουσούλης	'Ελευθερία Ε. Βελίτσου
» 25	Νικόλαος Α. 'Υδραΐος	Ζωή Χ. Βασιλικού
» 25	'Ιωάννης Ε. Μάσαμης	Ειρήνη Ν. Κουλιανού
» 26	Σταύρος Δ. Μπίτσικας	'Ολγα Ν. Ρηβάνη
» 26	'Αντ. Α. Παπαηλιού	Εύδοκία Χ. 'Αποστολοπούλου
» 28	Θεόδ. Π. Χαλαμπίτσικος	Ευσταθία Κ. Μπαμπλέα
» 28	Μάρκος Κ. Χαντζής	'Ιουλία Η. Ράτλ
» 28	'Ανδρέας Γ. Τζώνσον	Πολυξένη Σ. Μανωλή
» 19	'Ιωάννης Π. Σουρουμάνης	'Ελευθερία Σ. Ράπτου
» 29	Σακελλάριος Ι. Κρητιζός	Νομική Κ. Τουλουμερή
» 29	Δημήτριος Ν. Πέτρον	Παρασκευή Π. Νικολάου
» 29	'Ιωάν. Χ. Παναγόπουλος	'Ελένη. Σ. 'Αναστασάκου
» 29	Θεόδωρος Α. Κωνσταντινίδου	'Αθ. Μ. Κόντου
» 29	Τηλέμαχος Σ. Καλογεράτος	'Αμαλία Δ. Μίσεζακ
» 29	Περικλής Ι. Σταματέλος	'Αφροδίτη Ι. Μπουμπούση
» 29	Λυσίμαχος Γ. Γρηγορίου	Χρυσάνθη Ε. Μπαλόλα
» 29	Σταύρος Α. Κρυσταλίδης	'Αναστασία Ι. Μαρουδή
» 29	Γεώργιος Γ. Κορμιδάς	Μαρία Θ. Λαζοπούλου
» 29	Δημήτριος Χ. Ρούβαλης	'Αρτεμης Ν. Μπουτσιακή
» 29	Μοδεστίνος Τζ. Τρόισι	Χρυσάνθη Ι. Παπαδάκη
» 29	Χρήστος Ζ. Βέρορος	'Αννα Β. Στάθη
» 29	Θεόδωρος Α. Ουζούνης	'Αθηνά Ι. Σιμπλούα
» 29	Νικόλαος Γ. Σκουλαρίνος	Κανελιώ Θ. Νικολάκη
» 29	Σάββας Ι. 'Ασλανίδης	'Αγλαΐα Δ. Ευσταθίου
» 29	'Αντώνιος Γ. 'Αργυρόπουλος	Μαρία Α. Μπέσσετ
» 29	'Αντ. Ε. Ντελιγεωργίου	Σταυρούλα Η. Μαγγουρέα
» 29	Κωνστ. Ι. Βάμβας	Μαγδαληνή Δ. Θεοδοσιάδου
» 29	'Ιωάννης Π. Πάππας	Αικατερίνη Α. Πλακιά
» 29	Κωνσταντίνος Π. Καρέλας	'Ελένη Φ. Ντεσιμόνε
» 29	Δημ. Β. Σταυρόπουλος	Δήμητρα Γ. Βασιλάτου
» 29	'Αθανάσιος Γ. Καρτούνης	Παρασκευή Δ. Γκόμνου
» 29	Βασίλειος Ι. Βερέμης	Σταματινή Α. Σταματοπούλου
» 29	Δημήτριος Ε. Λαμπίδης	Μαρία Ι. Χριστοφλίου
» 29	Κωνσταντίνος Κ. Καμπούρης	Θεανώ Γ. Ρίζου
» 30	'Ιωάν. Α. Παπαετρόπουλος	Σταμ. Θ. Δημοπούλου

Κοινότης

Tarpon Springs, Fla.
Washington, D. C.
Montreal, Can.
Cambridge, Mass.
Washington, D. C.
Astoria, L. I., N. Y.
Memphis, Tenn.
Tarpon Springs, Fla.
Boston, Mass.
Boston, Mass.
Chicago, Ill.
Portland, Ore.
Machester, N. H.
Corona, N. Y.
Orlando, Fla.
Detroit, Mich.,
Providence, R. I.
Akron, Ohio
Syracuse, N. Y.
Philadelphia, Pa.
Chicago, Ill.
Birghampton, N. Y.
Wilmington, Del.
Detroit, Mich.
Bronx, N. Y.
Fall River, Mass.
Richmond, Va.
Chicago, Ill.
Staten Island, N. Y.
Manchester, N. H.
Youngstown, Ohio
Baytown, Texas
Boston, Mass.
Los Angeles, Cal.
Detroit, Mich.
Chicago, Ill.
Chicago, Ill.
Bronx, N. Y.
New York, N. Y.
Philadelphia, Pa.

Τελέσας τὸν Γάμον 'Ιερεὺς

Αιδ. Θεόφ. Καραφύλλης
Αιδ. Θωμάς Δανιήλ
'Αρχιμ. Διον. Μαυρίας
Αιδ. Θ. Σπυρόπουλος
Αιδ. Θωμάς Δανιήλ
'Αρχιμ. Γερμ. Πολυζωίδης
Αιδ. 'Εμμ. Πάνος
Αιδ. Θεόφ. Καραφύλλης
Αιδ. Ε. Χρυσολωράς
Αιδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
Αιδ. Νικήτας Κεσσές
'Αρχ. Χριστ. Τσαρούχας
Αιδ. Ε. Τριανταφυλλίδης
'Αρχ. 'Αγ. Γουλάμης
Αιδ. Θ. Καραφύλλης
'Αρχιμ. 'Ιωαν. Δουλιγεράκης
Αιδ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης
Αιδ. 'Ιωάν. Κατηνεκας
'Αρχ. Μ. Φουσιάνης
Αιδ. Χ. Μουρτζίδης
Αιδ. Μ. Πετράκης
'Αρχ. Σ. Καραμπιέρης
'Αρχ. Α. Βαράκλας
Αιδ. Α. Παπαντωνίου
Αιδ. Σ. 'Αγγελίδης
Αιδ. Παρθένιος Κοινηνός
'Αρχ. Θ. Σιδέρης
Αιδ. Μάρκος Πετράκης
Αιδ. Α. Καλλιμάχος
Αιδ. Εὐάγγελος Τριανταφυλλίδης
Αιδ. Α. Μητάκος
'Αρχ. Χ. Νανόπουλος
Αιδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
'Αρχ. Γ. Παπαπαναγιώτου
'Αρχιμ. Κ. Γιοβαννόπουλος
'Αρχιμ. Γ. Ματθόπουλος
'Αρχ. Γ. Ματθόπουλος
Αιδ. Σ. 'Αγγελίδης
'Αρχ. Ε. Τσουρουνάκης
Αιδ. Χ. Μουρτζίδης

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἐτέλεσαν τοὺς γάμους αὐτῶν κατὰ τὴν ὥς ἂνω χρονικὴν περίοδον καὶ δὲν βλέπουν τὸ ὄνομα των εἰς τοὺς πίνακας τούτους, νὰ εἰδοποιήσουν τὸ γραφεῖον τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς διὰ τὴν ἐπανόρθωσιν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

ΔΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΑ

ΕΠΙΤΗΔΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΘΕΝΤΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΑΣ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Καλλιτεχνικῶς τυπωμένα ἐπὶ ἀρίστου στερεωτάτου εἰδικοῦ χάρτου, μὲ τέσσαρα χρώματα. Μολονότι εἶνε ἀσυγκρίτως ὑπέρτερα ὅλων τῶν ἄλλων, ἐν τούτοις στοιχίζουν εἰς τὰ Σχολεῖα εὐθηνότερα. Εὐχαρίστως ἀποστέλλομεν δείγμα εἰς ὅσους ἤθελον ζητήσῃ τοιοῦτον.

ΔΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΓΡΑΨΑΤΕ ΕΙΣ ΤΑ ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

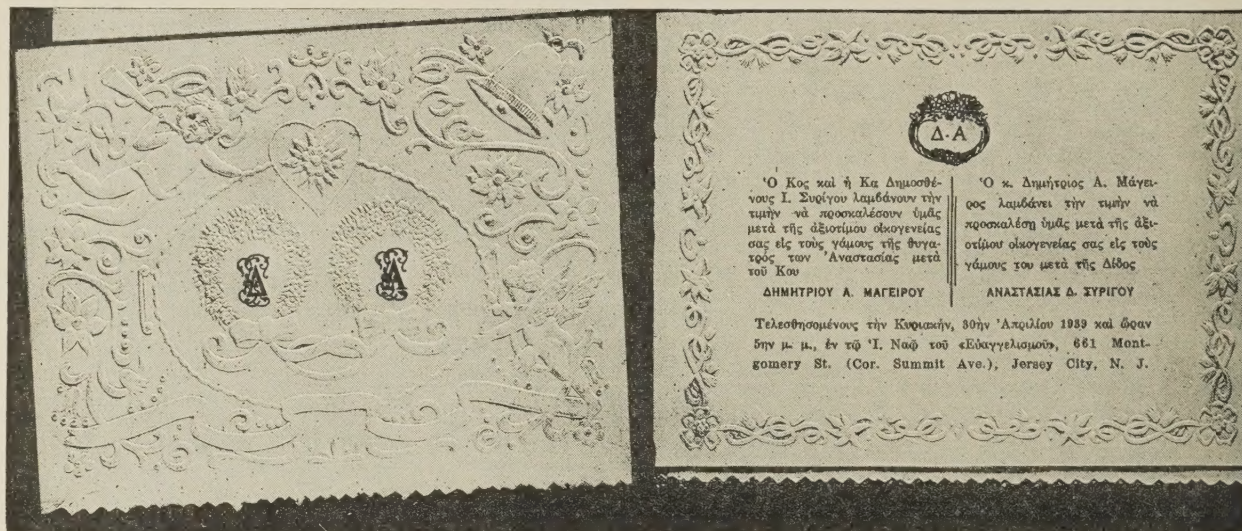
D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23rd Street, New York

ΤΑ ΝΕΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

DORA DORROS

Είναι τὰ μόνα κατάλληλα διὰ Ἑλληνικοὺς Γάμους. Καλλιτεχνικώτατα καὶ κομψά, εἰς σχῆμα Booklet, εἶνε ἀριστοκρατικά καὶ πλούσια εἰς ἐμφάνισιν.

Τὸ πρωτότυπον σχέδιόν των, παριστάνον τοὺς Ἀγγέλους φέροντας τὸν Δίσκον μὲ τὰ Νυμφικὰ Στέφανα, εἶνε embossed, ἐπὶ ἀρίστης ποιότητος χάρτου καὶ μὲ διπλοῦς φακέλλους.

Τὰ νέα up to date Προσκλητήρια Γάμων, Μάρκας "Dorra Dorros" ἐκτυπώνονται μετὰ μεγάλης προσοχῆς εἰς τὸ εἰδικὸν ἐπὶ τούτῳ Τμήμα τῶν Καταστημάτων μας αὐθημερόν.

ΤΙΜΑΙ :

Τὰ 50 τυπωμένα καὶ μὲ διπλᾶ φακέλλα	\$ 6.00
» 100 » » » »	9.00
» 150 » » » »	12.00
» 200 » » » »	15.00

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΔΕΟΝ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΑΝΤΙΤΙΜΟΝ

Γράψατε :

D. C. DIVRY, INC.

240 W. 23rd STREET

NEW YORK

ΜΑΡΤΥΡΙΑΤΙΚΑ

ΣΚΕΤΑ

Μὲ μεταξωτοὺς φλόγκους, ἀπὸ ἀρίστης ποιότητος κορδέλλα, καὶ μὲ παραμανίτσες, ἔτοιμα πρὸς διανομήν.

ΔΙΑ ΤΙΜΑΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗΣ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΓΡΑΨΑΤΕ

DORA DORROS 240 W. 23RD ST. N.Y.